

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Panevėžio miesto savivaldybės tarybai

Panevėžio miesto savivaldybės administracijai
Laisvės a. 20, Panevėžys

I Š V A D A DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2013 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO

2014 m. liepos 15 d. Nr. SAI-1
Panevėžys

Vykdydami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymų nuostatas, atlikome Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą ir finansinius (teisėtumo) auditus pagal Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2013 metų veiklos planą.

Audito metu vertinome Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, ir Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, duomenų tikrumą ir teisingumą bei Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo teisėtumą per 2013 metus.

Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį Savivaldybės administracija Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė raštais: 2014 m. kovo 21 d Nr. 19-688(4.24) ir 2014 m. birželio 18 d. Nr. 19-1560 (4.26), Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį – 2014 m. birželio 3 d. raštu Nr. 19-1373(4.26).

Vadovybės atsakomybė

Už Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, atsakingas Savivaldybės administracijos direktorius. Už Savivaldybės biudžeto asignavimų ir turto naudojimo teisėtumą, asignavimų ir turto naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, žemesniojo lygio biudžeto vykdymo bei finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą ir pateikimą teisės aktų nustatyta tvarka atsakingi konsoliduojamų subjektų vadovai.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktais auditais, pareikšti nuomones dėl:

- Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, teisingumo;
- Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumo;
- Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo teisėtumo.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus. Audito metu vertinome, ar Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir

Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengti pagal teisės aktų reikalavimus ir juose nėra reikšmingų iškraipymų, lyginant jų duomenis su Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų ir konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų pateiktais ataskaitų rinkiniais ir kitais Savivaldybės administracijos duomenimis, iš kurių jie buvo sudaryti. Remdamiesi atliktais auditais, vertiname Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo teisėtumą.

Suplanavome ir atlikome finansinius (teisėtumo) auditus devyniose biudžetinėse įstaigose, trijose viešosiose įstaigose ir Savivaldybės administracijoje (turto auditas). Biudžetinių įstaigų audito metu pareiškėme tris nuomones: dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo, dėl finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo ir dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo; viešųjų įstaigų audito metu pateikėme dvi nuomones: dėl finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo ir dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo.

Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo bei 2013 metų biudžeto ir turto naudojimo teisėtumo vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Audituotų ataskaitų duomenys:

- Savivaldybės biudžeto pajamos – 214181,8 tūkst. Lt tūkst. Lt;
- Savivaldybės biudžeto išlaidos – 225787,8 tūkst. Lt;
- Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai 2013 m. gruodžio 31 d. – 95183,7 tūkst.

Lt;

- turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis 2013 m. gruodžio 31 d. – 746848,56 tūkst. Lt.

Besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

Mūsų nuomone, Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų pagrindas

I. Dėl žemesniojo lygio biudžetinių, viešųjų įstaigų ir išteklių fondų finansinių ataskaitų rinkiniuose neteisingų duomenų pateikimo bei kitų neatitikimų, Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatyti duomenų iškraipymai:

Finansinės būklės ataskaitoje:

- Ilgalaikio turto* straipsnis padidintas 3829,9 tūkst. Lt;
- Trumpalaikio turto* straipsnis sumažintas 23,1 tūkst. Lt;
- Finansavimo sumų* straipsnis sumažintas 202,7 tūkst. Lt;
- Įsipareigojimų* straipsnis sumažintas 335,3 tūkst. Lt;
- Grynojo turto* straipsnis padidintas 7926,4 tūkst. Lt.

Veiklos rezultatų ataskaitoje:

Pagrindinės veiklos pajamų:

- Finansavimo pajamų* straipsnis padidintas 3183,3 tūkst. Lt;

Pagrindinės veiklos sąnaudų:

- Ekonomikos* straipsnis padidintas 3191,6 tūkst. Lt;
- Būsto ir komunalinio ūkio* straipsnis padidintas 7,4 tūkst. Lt;
- Sąnaudų, susijusių su poilsiu, kultūra ir religija* straipsnis sumažintas 0,7 tūkst. Lt;
- Švietimo* straipsnis sumažintas 22,1 tūkst. Lt;
- Kitos veiklos rezultato* straipsnis padidintas 5,7 tūkst. Lt;
- Nuosavybės metodo įtakos* straipsnis sumažintas 9565,3 tūkst. Lt.

Grynojo turto pokyčių ataskaitoje:

Nuosavybės metodo įtaka (eil. Nr. 19) straipsnis sumažintas 96756,2 tūkst. Lt;

Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką (eil. Nr. 19) straipsnis padidintas 4022,7 tūkst. Lt;

Kiti rezervai (eil. Nr. 19) straipsnis padidintas 104684 tūkst. Lt.

Pinigų srautų ataskaitoje:

Iplaukų straipsniai padidinti 28,9 tūkst. Lt;

Išmokų straipsnis padidintas 124,0 tūkst. Lt;

Finansinės veiklos pinigų srautų straipsnis padidintas 81,2 tūkst. Lt.

1. Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 7-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (VSAFAS) nuostatomis, VSAFAS pakeitimų nelaikė apskaitos politikos pakeitimu, neteisingose sąskaitose registravo nekilnojamosios kultūros vertybės rekonstravimo darbų sąnaudas, kurios įtakojo ir finansavimo pajamas, dėl to Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos pajamų straipsnis *Finansavimo pajamos* ir pagrindinės veiklos sąnaudų straipsnis *Ekonomikos* padidinti 3154,0 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 3 pastebėjimas).

2. Pradinė, „Aušros“, „Nevėžio“ bei Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos bibliotekų fondų neapskaitė kaip kito ilgalaikio materialiojo turto, dėl to Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *Ilgalaikis turtas* ir *Finansavimo sumos* sumažinti 161,0 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 4 pastebėjimas).

3. Savivaldybės administracija ir lopšeliai-darželiai „Aušra“, „Papartis“, Kastyčio Ramanausko, neturėdami pagrindžiančių dokumentų, apskaitoje registravo ilgalaikio turto vertės pasikeitimus: Savivaldybės administracija 3473,5 tūkst. Lt sumažino, o lopšeliai-darželiai ta pačia suma padidino turto vertę. Dėl to Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *Ilgalaikis turtas* ir *Finansavimo sumos* padidinti 3473,5 tūkst. Lt bei ta pačia suma šie straipsniai sumažinti (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 5 pastebėjimas).

4. Savivaldybės administracija ir „Aušros“ pagrindinė mokykla neteisingai skaičiavo ilgalaikio turto nusidėvėjimą. Dėl to Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *Ilgalaikis turtas* ir *Finansavimo sumos* sumažinti 41,7 tūkst. Lt, Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos pajamų straipsnis *Finansavimo pajamos* padidintas 41,7 tūkst. Lt, pagrindinės veiklos sąnaudų straipsniai padidinti: *Ekonomikos* - 37,6 tūkst. Lt, *Būsto ir komunalinio ūkio* - 7,4 tūkst. Lt, *Sveikatos apsaugos* - 6,4 tūkst. Lt, straipsnis *Švietimo* sumažintas 9,7 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 6 pastebėjimas).

5. Savivaldybės administracija, tvarkydama Savivaldybės išdo apskaitą, nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis ir neužregistravo 23,1 tūkst. Lt žemės nuomos mokesčio permokos, o šia suma sumažino gautino nuomos mokesčio už valstybinę žemę sumą. Dėl to Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *Trumpalaikis turtas* ir *Įsipareigojimai* sumažinti 23,1 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 10 pastebėjimas).

6. VŠĮ Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centras, derindamas VSAKIS sistemoje tiekėjams mokėtinas sumas, nurodė neteisingą finansinę eilutę, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *E.II.3 Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai* sumažintas 5,8 tūkst. Lt ir ta pačia suma padidintas straipsnis *E.II.9 Tiekėjams mokėtinos sumos* (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 11 pastebėjimas).

7. Savivaldybės administracija neteisingai apskaičiavo ir finansinėse ataskaitose atvaizdavo nuosavybės metodo įtaką:

- neįvertino visų jai tenkančių ilgalaikio finansinio turto pokyčių, neteisingai užregistravo išmokėtus dividendus ir kitas nereikšmingas sumas, dėl to Finansinės būklės ataskaitos straipsniai *Ilgalaikis finansinis turtas ir Grynasis turtas* padidinti 4032,6 tūkst. Lt;

- netinkamame grynojo turto straipsnyje, t. y. *Rezervai* užregistravo nuosavybės metodo įtaką, tenkančią ankstesniems laikotarpiams, kuri turėjo būti užregistruota straipsnyje *Nuosavybės metodo įtaka*, dėl to Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *Grynasis turtas* padidintas 104684,0 tūkst. Lt bei ta pačia suma sumažintas;

- dėl apskaitos klaidų Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *Nuosavybės metodo įtaka* likutį metų pabaigai padidino 3893,8 tūkst. Lt.

Dėl klaidų Savivaldybės administracijos finansinėse ataskaitose, konsoliduotos Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *Grynasis turtas* padidintas 7926,4 tūkst. Lt (padidintas 1126104 tūkst. Lt (4032,6+104684,0+3893,8), sumažintas 104684,0 tūkst. Lt) (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 12 pastebėjimas).

8. Savivaldybės administracija neužregistravo Savivaldybei tenkančios iš investicijų į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus 2013 metais uždirbtos pelno dalies, dėl to Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnis *Nuosavybės metodo įtaka* sumažintas 9565,3 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 12 pastebėjimas).

9. Dėl netinkamai užregistruotos Savivaldybei tenkančios iš investicijų į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus 2013 m. pelno dalies ir ankstesniems laikotarpiams tenkančios nuosavybės metodo įtakos, ir dėl neteisingai ištaisytos 2012 metų audito metu nustatytos dividendų apskaitos klaidos, Grynojo turto pokyčių ataskaitos straipsnis *Nuosavybės metodo įtaka (eil. Nr. 19)* sumažintas 96756,2 tūkst. Lt, straipsnis *Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką (eil. Nr. 19)* padidintas 4022,7 tūkst. Lt, o straipsnis *Kiti rezervai (eil. Nr. 19)* padidintas 104684,0 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 12 pastebėjimas).

10. Savivaldybė 2013 m. dalyvavo aštuoniuose teisiniuose procesuose, kuriuose Savivaldybei ar administracijai buvo pateikti turtiniai ieškiniai. Dviem atvejais Savivaldybės administracija turėjo formuoti atidėjinius, įvertintus pagal VSAFAS nuostatas, kurių bendra suma 312,2 tūkst. Lt. Tačiau atidėjiniai nebuvo užregistruoti, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsnis *Įsipareigojimai* sumažintas 312,2 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 13 pastebėjimas).

11. Lopšelis-darželis „Žibutė“ apskaitoje neregistravo nemokamai gautų ir sunaudotų 12,4 tūkst. Lt vertės maisto produktų, kas įtakojo finansavimo pajamas ir sąnaudas, dėl to Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnis *Finansavimo pajamos* ir pagrindinės veiklos sąnaudų *Švietimo* straipsnis sumažinti 12,4 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 14 pastebėjimas).

12. Futbolo akademija 0,7 tūkst. Lt nuomos mokesčio už pardavimo aparatų pastatymą, surinkto per 2013 metus, apskaitoje neregistravo kaip pajamų, o panaudojo patirtų sąnaudų atstatymui, dėl to Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniai – *Sąnaudos, susijusios su poilsiu, kultūra ir religija* ir *Kitos veiklos rezultatas* sumažinti 0,7 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 15 pastebėjimas).

13. VšĮ Panevėžio miesto poliklinika 6,4 tūkst. Lt pagrindinės veiklos sąnaudų priskyrė prie kitos veiklos sąnaudų, dėl to Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos sąnaudų straipsnis *Sveikatos apsaugos* sumažintas 6,4 tūkst. Lt, o straipsnis *Kitos veiklos rezultatas* padidintas 6,4 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 16 pastebėjimas).

14. Įstaigoms neteisingai apskaičius pinigų srautus, Pinigų srautų ataskaitos: *Įplaukų* straipsniai padidinti 1397,2 tūkst. Lt, sumažinti 1368,3 tūkst. Lt:

A.I.1. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir atsargoms padidintas 651,7 tūkst. Lt, sumažintas 840,5 tūkst. Lt;

A.I.2. Iš mokesčių padidintas 11,6 tūkst. Lt;

A.I.4 Už suteiktas paslaugas iš pirkėjų sumažintas 21,5 tūkst. Lt;

A.I.5. Už suteiktas paslaugas iš biudžeto sumažintas 286,4 tūkst. Lt;

A.I.7 Kitos įplaukos padidintas 733,9 tūkst. Lt, sumažintas 219,9 tūkst. Lt;

Išmokų straipsnis padidintas 124,0 tūkst. Lt;

A.III.8. Socialinių išmokų padidintas 124,0 tūkst. Lt;

Finansinės veiklos pinigų srautų straipsnis padidintas 81,2 tūkst. Lt;

C.IV. Gautos finansavimo sumos ilgalaikiam ir biologiniam turtui įsigyti padidintas 81,2 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 17 pastebėjimas).

II. Dėl žemesniojo lygio biudžetinių, viešųjų įstaigų ir išteklių fondų apskaitos klaidų, neteisingo teisės aktų taikymo ir kitų neatitikimų, Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose negalėjome patvirtinti sumų teisingumo:

Finansinės būklės ataskaitoje:

Ilgalaikio turto straipsnyje 21869,1 tūkst. Lt;

Biologinio turto straipsnyje 7,2 tūkst. Lt;

Trumpalaikio turto straipsnyje 231,1 tūkst. Lt;

Finansavimo sumų straipsnyje 22499,5 tūkst. Lt;

Įsipareigojimų straipsnyje 123,8 tūkst. Lt;

Grynojo turto straipsnyje 705,7 tūkst. Lt.

Veiklos rezultatų ataskaitoje:

Pagrindinės veiklos pajamų:

Finansavimo pajamų straipsnyje 1514,9 tūkst. Lt;

Pagrindinės veiklos pajamų kitų pajamų straipsnyje 93,7 tūkst. Lt;

Pagrindinės veiklos sąnaudų:

Bendrų valstybės paslaugų straipsnyje 39,3 tūkst. Lt;

Būsto ir komunalinio ūkio straipsnyje 4673,2 tūkst. Lt;

Sveikatos apsaugos straipsnyje 81,0 tūkst. Lt;

Švietimo straipsnyje 79,6 tūkst. Lt.

1. Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS nuostatomis, nepagrindė turto vienetų priskyrimo kitoms vertybėms, neįvertino šio turto tikrąja verte, neskaičiavo tikrosios vertės pokyčių. Dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos *Ilgalaikio turto* ir *Finansavimo sumų* straipsnių 2116,5 tūkst. Lt sumų teisingumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 1 pastebėjimas).

2. Savivaldybės administracija ir Panevėžio pradinė mokykla, nustatydamas nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę, nustatytais atvejais, nesivadovavo 12-ojo VSAFAS reglamentuotais tikrosios vertės nustatymo būdais. Dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos *Ilgalaikis turtas* - 1008,2 tūkst. Lt ir *Grynasis turtas* straipsnių 705,7 tūkst. Lt sumų teisingumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 2 pastebėjimas).

3. Savivaldybės administracija neteisingai taisė kultūros vertybių apskaitos klaidas - dokumentais nepagrindė nekilnojamosios kultūros vertybės tikrosios vertės padidėjimo, nesivadovavo 12-ojo VSAFAS nuostatomis ir pergrupuodama nekilnojamąsias vertybes, neatsižvelgė į vertybių įregistravimo kultūros vertybių registre datas, neteisingai nustatė jų vertę įsigijimo savikaina, kas įtakojo kultūros vertybių verčių padidėjimą ar sumažėjimą, neteisingai atstatė nusidėvėjimą, dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos *Finansavimo sumos* straipsnio 1638,6 tūkst. Lt sumos teisingumo, Veiklos rezultatų ataskaitos pagrindinės veiklos sąnaudų straipsnių: *Bendrų valstybės paslaugų* 39,3 tūkst. Lt, *Būsto ir komunalinio ūkio* 4673,2 tūkst. Lt sumų teisingumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 2 pastebėjimas).

4. Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 12-ojo ir 22-ojo VSAFAS nuostatomis, nevertino ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo požymių, neskaičiavo nuvertėjimo nebaigtos statybos objektų vertei, kurių statybos darbai sustabdyti ilgiau kai 12 mėnesių. Dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių: *Ilgalaikis turtas* ir *Finansavimo sumos* 18744,4 tūkst. Lt sumos teisingumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 3 pastebėjimas).

5. Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 16-ojo VSAFAS nuostatomis, neregistravo apskaitoje biologinio turto, neįvertino biologinio turto kaip numato VSAFAS, neatliko turto inventorizacijos teisės aktų nustatyta tvarka, Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *B. Biologinis turtas* nurodė nulines vertės 2012-12-31 ir 2013-12-31. Dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *Biologinis turtas* nurodytos sumos – 7,2 tūkst. Lt baigtumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 7 pastebėjimas).

6. Savivaldybės administracija, tvarkydama Savivaldybės išdo apskaitą, gautinose sumose užregistravo fizinių asmenų žemės nuomos mokestis – 135,0 tūkst. Lt. Ši suma nepagrįsta inventorizacijos duomenimis, kaip to reikalauja Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas bei Inventorizacijos taisyklės. Dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnio *Trumpalaikis turtas* 135,0 tūkst. Lt sumos teisingumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 8 pastebėjimas).

7. VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, lopšeliai-darželiai „Taika“ ir „Žibutė“ neteislingai apskaičiavo darbuotojų nepanaudotų atostogų kalendorinių dienų likutį, kuris įtakoja atostogų kaupimą sumą bei nesivadovaudami Inventorizacijos taisyklių nuostatomis, neinventorizavo atostogų kaupimą sumos. Dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose *Trumpalaikis turtas* – 96,1 tūkst. Lt, *Įsipareigojimai* – 123,8 tūkst. Lt, Veiklos rezultatų ataskaitos straipsniuose *Finansavimo pajamos* – 79,6 tūkst. Lt, pagrindinės veiklos sąnaudų straipsniuose *Sveikatos apsaugos* – 81 tūkst. Lt, *Švietimo* – 79,6 tūkst. Lt sumų teisingumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 9 pastebėjimas).

8. Lopšelis-darželis „Žibutė“ maitinimo pajamas apskaitoje registravo nesivadovaudamas apskaitos kaupimo principu. Be to, nesivadovaudamas teisės aktų reikalavimais, neinventorizavo įsipareigojimų tėvams ir gautinų vaikų maitinimo įmokų. Dėl to negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos straipsnių *Trumpalaikis turtas* ir *Įsipareigojimai* nurodytos 0 Lt vertės, o Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnio *Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 93,7 tūkst. Lt sumų teisingumo (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 14 pastebėjimas).

III. Finansinės būklės ataskaitoje atvaizduotas einamųjų metų perviršis 5737,18 tūkst. Lt nesutampa su Veiklos rezultatų ataskaitoje rodomu ataskaitinio laikotarpio grynuoju perviršiu prieš nuosavybės metodo įtaką 2455,52 tūkst. Lt. Finansinės būklės ataskaitoje atvaizduotas 3281,66 tūkst. Lt didesnis nei Veiklos rezultatų ataskaitoje (ataskaitos I. dalies 2.3. punktis).

IV. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas ne visais atvejais parengtas pagal VSAFAS reikalavimus – jame pateikta ne visa privaloma informacija, nes Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 15-ojo ir 18-ojo VSAFAS nuostatomis, aiškinamajame rašte neatskleidė informacijos apie finansinio turto pokyčius - AB „Panevėžio specialus autotransportas“, kurios 93,6 proc. įstatinio kapitalo dalies savininkė yra Savivaldybė, savų akcijų įsigijimo už 416,4 tūkst. Lt per 2013 metus, ir neatskleidė informacijos apie suteiktą garantiją UAB „Aukštaitijos vandenys“ dėl paskolos, kurios likutis 2013-12-31 buvo 9623,0 tūkst. Lt (ataskaitos I. dalies 2.2. papunkčio 18 pastebėjimas).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą subjekto 2013 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir 2013 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius, pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą ir pateikimą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo teisėtumo pagrindas

I. Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos

1. Nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, pagal kurias savivaldybių biudžetų pajamas sudaro pajamos iš savivaldybių turto ir savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos, į Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamas:

- suplanuotos ir įskaitytos savivaldybės viešosios įstaigos Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos pajamos už teikiamas paslaugas, iš viso 278,2 tūkst. Lt. Iš jų :

31,0 tūkst. Lt Kazimiero Paltaroko gimnazijos pajamų už patalpų nuomą įmokų į Savivaldybės biudžetą. Patalpos nuosavybės teise priklauso Panevėžio vyskupijos kurijai;

247,2 tūkst. Lt Kazimiero Paltaroko gimnazijos pajamų už teikiamas maitinimo paslaugas įmokų į Savivaldybės biudžetą (ataskaitos II dalis 1.2 p.);

- neplanuotos ir neįskaitytos VŠĮ Panevėžio miesto poliklinikos iš Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir valdomo patikėjimo teise turto per 2013 metus uždirbtos 191,7 tūkst. Lt turto nuomos pajamos, kuriomis disponavo įstaiga (ataskaitos II dalis 1.2 p., III dalis 1.5 p.).

2. Nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, Savivaldybės 2013 metų biudžete asignavimai skirti viešajai įstaigai Kazimiero Paltaroko gimnazijai. Įstaiga vykdė Savivaldybės 2013 metų biudžete patvirtintas dvi programas (Švietimo ir ugdymo, Ekonominės plėtros ir užimtumo skatinimo programas), kurioms vykdyti, įskaitant patikslinimus, patvirtinta 5241,6 tūkst. Lt asignavimų, panaudota 5241,5 tūkst. Lt (ataskaitos II daleis 2.2 p.).

3. Nevadovaujant 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatomis, dalis Savivaldybės 2013 metų biudžete gautų prognozuotas pajamas viršijančių pajamų – 4300,0 tūkst. Lt, skirta ir panaudota ne įsiskolinimui padengti, o kitoms reikmėms: 4000,0 tūkst. Lt Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programos investicijų projektui „Panevėžio miesto gatvių remontas“ iš dalies įgyvendinti (per 2013 metus panaudota 3892,7 tūkst. Lt) ir 300,0 tūkst. Lt M. Karkos pagrindinės mokyklos ilgalaikio turto remonto darbams ir kitoms prekėms įsigyti (išlaidos padidėjo sujungus dvi mokyklas, visos lėšos panaudotos) (ataskaitos II dalis 2.2 p.).

II. Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektuose nustatyti teisės aktų pažeidimai, klaidos, neatitikimai

1. *Lopšelis-darželis „Gintarėlis“* 2013 metais dalyvavo teisiniuose procesuose dėl darbuotojos atleidimo iš darbo. Teismui pripažinus neteisėtu darbuotojos atleidimą iš darbo, įstaigai nustatyta apmokėti su tuo susijusių išlaidų suma sudaro 19,2 tūkst. Lt. 2013 metais įstaiga 12,3 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojo ne Švietimo ir ugdymo programos vykdymui, o neteisėtai atleisto darbuotojo išeitinei išmokai, atlyginimui už priverstinės pravaikštos laiką, bylinėjimosi išlaidoms apmokėti (ataskaitos III dalis 1.5 p.).

2. „*Aušros*“ pagrindinė mokykla neracionaliai ir neefektyviai panaudojo 25,3 tūkst. Lt, nes 2013 nustatė apmokėjimą už mokytojų budėjimą pertraukę metu pažeisdama teisės aktų nuostatas:

- Darbo kodekso, nes leido mokytojams neatvykti į darbą administracijai leidus, paliekant vidutinį darbo užmokesį (2013 m. sausio – spalio mėn.). Dėl to mokytojams nepagrįstai priskaičiuota ir išmokėta 18,8 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto mokinio krepšelio lėšų, iš jų 14,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 4,4 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms;

- Švietimo ir mokslo ministro įsakymu patvirtinto Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatas, nes už budėjimą tarifiko papildomas valandas tarifikuotų pedagoginio darbo valandų metu. Dėl to mokytojams nepagrįstai priskaičiuota ir išmokėta 6,5 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto mokinio krepšelio lėšų, iš jų 5,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 1,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms (ataskaitos III dalis 1.5 p.).

3. *Futbolo akademija, lopšelis-darželis „Taika“, Jaunuolių dienos centras* pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, nes prekes ar paslaugas, nustatytais atvejais, įsigijo nevykdžiusios viešojo pirkimo procedūrų (ataskaitos III dalis 1.5 p.).

4. *Kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų pagrindinė mokykla, lopšeliai-darželiai „Žibutė“ ir „Taika“, Jaunuolių dienos centras, Futbolo akademija*, nustatytais atvejais, viešųjų pirkimų procedūras atliko pažeisdamos viešųjų pirkimų principus – skaidrumą, lygiateisiškumą, nediskriminavimą, proporcingumą, kitų teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų pirkimų vykdymą, reikalavimus (ataskaitos III dalis 1.5 p.).

5. *Futbolo akademija:*

- nesivadovaudama teisės aktų nuostatomis, 13,0 tūkst. Lt gautų pajamų nepriskyrė biudžetinių įstaigų pajamoms, jų neplanavo, nesumokėjo į Savivaldybės biudžetą ir panaudojo be patvirtintos sąmatos;

- nesivadovaudama Savivaldybės tarybos patvirtintu teikiamų paslaugų įkainių kainoraščiu, kai kuriais atvejais paslaugas teikė taikydama įkainius, neatitinkančius patvirtintų bei teikė kitas atlygintinas paslaugas, kurioms Savivaldybės taryba nėra nustačiusi įkainių – organizuodama futbolo turnyrus iš dalyvių surinko 24,2 tūkst. Lt varžybų dalyvio mokesčio bei gavo 1,2 tūkst. Lt pajamų už transporto nuomą;

- nesivadovaudama Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka, stadiono nuomos sutartyse nustatė didesnę delspinigių dydį. Nuomininkams, nevykdantiems įsipareigojimų, delspinigių neskaičiavo;

- pažeidė Darbo kodekso nuostatas, nes 2013 metais sudaryti darbo grafikai nebuvo derinami su įstaigos darbuotojų atstovais ir tvirtinami administracijos;

- faktiškai valdo ir disponuoja svetimu turtu – iš Panevėžio futbolo klubo „Ekranas“ gauta 500,0 tūkst. Lt vertės dirbtinės žolės danga. Dirbtinės žolės dangos perdavimo faktas neįformintas teisės aktuose numatytais būdais, turtas neapskaitytas įstaigos apskaitoje ir neinventorizuotas (ataskaitos III dalis 1.5 p.).

6. *VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė* panaudos pagrindais valdanti Savivaldybei nuosavybės teise priklausanti turtą (pastatą M. Tiškevičiaus g. 6, Panevėžyje), dalį jo (34,97 kv. m. patalpas) išnuomojo tretiesiems asmenims ir per 2013 metus neteisėtai uždirbo 39,8 tūkst. Lt turto nuomos pajamų (ataskaitos III dalis 1.5 p.).

7. *VšĮ Panevėžio miesto poliklinikai* Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas (pastatas Nemuno g. 75, Panevėžyje), nesivadovaujant Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostata, pagal kurią savivaldybių institucijos (steigėjai) turtą viešosioms įstaigoms perduoda panaudos pagrindu, perduotas patikėjimo teise. Tuo pažeisti savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principai, tvarka ir sąlygos.

8. Savivaldybės administracija:

- neužtikrino, kad Savivaldybės turto valdytojai panaudos teise (panaudos gavėjai) vykdytų visus sutartinius įsipareigojimus: kai kurie panaudos gavėjai neapdraudė gauto turto bei neįregistravo panaudos sutarties Nekilnojamojo turto registre, išnuomojo dalį turto;

- nesivadovavo Vietos savivaldos įstatyme nustatytu vienu iš savivaldos principų, kuris įtvirtina savivaldybės tarybos viršenybę prieš jai atskaitingas vykdomąsias institucijas – atsižvelgdama į skirtas lėšas, sudarydama gatvių remonto rangos sutartis, nesilaikė investiciniame projekte „Panevėžio miesto gatvių remontas“ numatytų gatvių remonto prioritetų – pradėti darbus gatvėse, kurių techninė būklė prasčiausia, ir į gatvių remonto darbų sutartis įtraukė objektus, nenumatytus investiciniame projekte;

- Savivaldybės administracijos direktorius, nesivadovaudamas apskaitos politikos nuostatomis, laiku nesudarė Turto ir įsipareigojimų vertinimo komisijos. Sudaryta komisija nevykdė jai apskaitos politikoje numatytos veiklos, neatliko jai pavestų funkcijų, susijusių su buhalterinės apskaitos įrašus pagrindžiančia informacija. Tai galėjo įtakoti, kad Savivaldybės administracijoje nebuvo užtikrintas buhalterinės apskaitos tvarkymas teisės aktų nustatyta tvarka – neskaičiuota ar neteisingai skaičiuota turto tikroji vertė, neskaičiuotas turto nuvertėjimas (atsiperkamoji vertė), formaliai atlikta turto metinė inventorizacija ir kt.;

- Savivaldybės administracijoje metinė turto inventorizacija atlikta ne visais atvejais vadovaujantis teisės aktų nuostatomis: pastatai ir statiniai ne visais atvejais į inventorizavimo aprašą įrašyti pagrindinę paskirtį atitinkančiu pavadinimu, nenurodytos turto dalys; inventorizavimo aprašuose nėra kai kurių privalomųjų rekvizitų; inventorizavimo duomenys nesutinkinti su buhalterinės apskaitos duomenimis; kai kurie inventorizavimo aprašai neturi registracijos numerių; pakeisti kai kurių negyvenamųjų patalpų inventoriaus numeriai. Savivaldybės administracijoje nėra asmenų, paskirtų atsakingais už turto saugojimą, priėmimą, išdavimą, pardavimą, pirkimą, gabenimą ir/ar už priemonių, perduotų darbuotojams naudotis darbe, tinkamą naudojimą ar pan. Nustatyti Inventorizacijos taisyklių bei turto apskaitą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai leidžia konstatuoti, kad Savivaldybės administracijoje turtas inventorizuojamas formaliai, inventorizavimo procesas neužtikrina turto ir faktiškai rastų jo likučių palyginimo su buhalterinės apskaitos duomenimis;

- Savivaldybės administracijoje nenustatyta ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto iki perėjimo prie apskaitos pagal VSAFAS datos (2010-01-01), likvidacinė vertė, neiformintos likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laiko peržiūrėjimo kiekvienų finansinių metų pabaigoje sąlygos ir būdai;

- Savivaldybėje nėra patvirtintos Savivaldybės turto, perduoto patikėjimo teise, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos;

- Savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti tvarkos aprašas neapima viso Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nurodyto turto perdavimo pagal panaudos sutartis reglamentavimo (ataskaitos III dalis 1.5 p.).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo teisėtumo

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės biudžetas ir turtas buvo naudojami teisėtai, įstatymų nustatytiems tikslams.

Ši išvada teikiama kartu su Audito ataskaita dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų.

Savivaldybės kontrolierė

Laima Skeirytė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Olga Pocienė

Patarėja

Irma Masiliūnienė

Vyriausioji specialistė

Jolita Mečionytė

Vyriausioji specialistė

Inga Stakauskienė

Vyriausioji specialistė

Simona Karalevičienė

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**AUDITO ATASKAITA
DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2013 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO
AUDITO REZULTATŲ**

2014 m. liepos 15 d. Nr. SAA-1
Panevėžys

Auditas atliktas vykdant 2014-06-03 pavedimą Nr. A-1.

Audito atliko Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Olga Pocienė (grupės vadovė), patarėja Irma Masiliūnienė, vyriausiosios specialistės Galia Zuožienė, Simona Karalevičienė, Jolita Mečionytė, Inga Stakauskienė.

Auditas pradėtas 2014-06-03
Auditas baigtas 2014-07-15

Su audito ataskaita galima susipažinti
Panevėžio miesto savivaldybės interneto svetainėje
adresu www.panevezys.lt

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
I. DALIS. ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITO REZULTATAI	6
1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas	6
1.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas	6
1.2. Savivaldybės skolos ataskaitų duomenų vertinimas	6
2. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas	6
2.1. Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos.....	6
2.2. Žemesniojo lygio finansinių ataskaitų duomenų klaidų įtaka.....	7
2.3. Pastebėjimas dėl veiklos rezultato atvaizdavimo Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose	15
II. DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO VERTINIMAS	16
1. Savivaldybės biudžeto pajamos	16
1.1. Pajamų rodikliai	16
1.2. Nustatyti biudžeto pajamų planavimo neatitikimai	17
2. Savivaldybės biudžeto išlaidos	18
2.1. Asignavimų panaudojimas	18
2.1.1. Socialinės ir ekonominės plėtros programoms vykdyti	19
2.1.2. Pagal funkcinę bei ekonominę klasifikaciją	21
2.1.3. Savivaldybės mero fondas	22
2.1.4. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas	23
2.2. Nustatyti biudžeto išlaidų planavimo neatitikimai	23
3. Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai	25
3.1. Skolų ir skolinių įsipareigojimų būklė ir pokyčiai	25
3.2. Skolos reikalavimo teisių perdavimas	26
3.3. Skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms	26
III. DALIS. AUDITŲ REZULTATAI	28
1.1. Bendra apžvalga	28
1.2. Auditų metu ištaisyti neatitikimai	29
1.3. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių vertinimas	31
1.4. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinių duomenų	31
1.5. Pastebėjimai dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo	33
IV. DALIS. ANKSTESNIŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS	36
V. DALIS. REKOMENDACIJOS	38
PRIEDAI	39

IŽANGA

Vykdydami Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ reikalavimą teikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome:

- Panevėžio miesto savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, auditą;

- Panevėžio miesto savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą;

- finansinius (teisėtumo) auditus – dvylikoje įstaigų (audito procedūros vykdytos devyniose biudžetinėse įstaigose ir trijose viešosiose įstaigose).

- Savivaldybės turto finansinį (teisėtumo) auditą – Panevėžio miesto savivaldybės administracijoje.

Audito tikslas – remiantis atliktais auditais, įvertinti Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio (biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio) duomenis, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audito subjektas – Savivaldybės administracija, kodas 288724610, adresas Laisvės a. 20, Panevėžys.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Audituojamuoju bei audito atlikimo laikotarpiu Savivaldybės administracijai vadovavo direktorė Kristina Vareikienė, nuo 2014 m. birželio 6 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus pareigas laikinai eina Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Janina Gaidžiūnaitė.

Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinius parengė Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius², skyriaus vedėjos pareigas audituojamuoju bei audito atlikimo laikotarpiu ėjo Ona Chomentauskienė.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nuomonė dėl biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių, dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pareiškiami audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 9 d. 10 p.

² Savivaldybės tarybos 2011-09-29 sprendimu Nr. I-9-3 patvirtinto Panevėžio miesto savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo 44 p.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami 2013 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ir ataskaitų rinkiniai.

Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys) Savivaldybės administracija Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė raštais: 2014 m. kovo 21 d Nr. 19-688(4.24) ir 2014 m. birželio 18 d. Nr. 19-1560 (4.26). Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius yra atsakingas už jame pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro šios konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos³:

- Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.);

- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.);

- Biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.

Savivaldybės skolos ataskaitos⁴:

- Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.);

- Ilgalaikių paskolų panaudojimo statistinė 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4-sav.).

Savivaldybės tarybai teikiama tvirtinti Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro⁵:

- Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaita;

- Savivaldybės 2013 metų biudžeto asignavimai pagal asignavimų valdytojus ir programas;

- Iš Savivaldybės biudžeto išlaikomų įstaigų pajamų už teikiamas paslaugas įmokos į Savivaldybės biudžetą;

- Savivaldybės biudžeto vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

- Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

- Aiškinamasis raštas prie Savivaldybės 2013 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš Savivaldybės administracijos ir jos 2-jų padalinių, Savivaldybės 79-ų biudžetinių įstaigų, vienos viešosios švietimo įstaigos biudžeto ataskaitų.

Savivaldybės 2013 m. biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 218088,9 tūkst. Lt ir asignavimų planas – 225077,6 tūkst. Lt, faktiškai į Savivaldybės biudžetą gauta 214181,8 tūkst. Lt pajamų, panaudota, kartu su 2012 metų nepanaudotu biudžeto lėšų likučiu – 2719,7 tūkst. Lt, 225787,8 tūkst. Lt asignavimų.

Savivaldybės 2013 metų biudžete patvirtinta 15 programų, Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 82-iems (po įstaigų reorganizavimo⁶ – 80-čiai) asignavimų valdytojams.

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 29 str. 1 d.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-11-11 įsakymas Nr. 1K-361 „Dėl savivaldybės biudžeto, biudžeto programų sąmatų vykdymo ir skolinių įsipareigojimų statistinių ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ (2013-07-03 įsakymo Nr. 1K-234 redakcija) (su vėlesniais pakeitimais), 4 p.

⁵ Savivaldybės taryba Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį tvirtina pagal rodiklius, nurodytus Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 26 str. 4 d. 1) bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis; 2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti.

⁶ Savivaldybės tarybos sprendimas: 2013-03-28 Nr. 1-70 prie Panevėžio Mykolo Karkos pagrindinės prijungta „Verdenės“ pagrindinė mokykla, 2013-04-23 Nr. 1-129 sujungti lopšeliai-darželiai „Ažuoliukas“ ir „Ramunė“ į lopšelių-darželių „Draugystė“.

Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį (toliau – Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys) Savivaldybės administracija Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateikė 2014 m. birželio 3 d. raštu Nr. 19-1373(4.26). Finansų ir biudžeto skyrius yra atsakingas už jame pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro finansinės ataskaitos⁷:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas konsoliduojant Savivaldybės administracijos, Savivaldybės išdo, Savivaldybės privatizavimo fondo, Savivaldybės 79-ų biudžetinių įstaigų, vienos viešosios švietimo įstaigos, 5-ių savivaldybės viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų finansines ataskaitas⁸. Taip pat įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas – 12 kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų (10 akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių ir 2 viešosios įstaigos), 3 asocijuotų subjektų, 3 kitų subjektų.

Turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje, 2013 m. pradžioje buvo iš viso 722652,7 tūkst. Lt, pabaigoje – 746848,6 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų ir Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė, kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra;
- svarbiausių sričių (ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, darbo užmokesčio, pajamų ir sąnaudų apskaitos, viešųjų pirkimų) pagrindinės audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detalios ir analitinės audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Taip pat vertinta, kaip audituojami subjektai laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

Valstybės kontrolės darbu naudojomės⁹ vertindami, kaip Savivaldybė laikosi skolinimosi limitų, Savivaldybės skolinimosi teisėtumą; ar Savivaldybės ilgalaikis finansinis turtas, ilgalaikiai įsipareigojimai bei ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis apskaityti ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje atvaizduoti teisingai. Valstybės kontrolė pateikė informaciją apie audito rezultatus, kurie nurodyti šioje ataskaitoje.

⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 26 str. 1 d.

⁸ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-11-11 įsakymas Nr. AF-204.

⁹ 2013 m. lapkričio 11 d. Valstybės kontrolės ir Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos bendradarbiavimo susitarimas Nr. BS-23/G-114.

I DALIS. ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas

1.1. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas

Įvertinę Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos.

1.2. Savivaldybės skolos ataskaitų duomenų vertinimas

Įvertinę Savivaldybės skolos ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme. Savivaldybės skolos ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos.

2. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio teisingumas ir išsamumas

2.1. Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatytos klaidos

Konsoliduotose finansinėse ataskaitose nustatyta klaidų visuma:

Finansinės būklės ataskaita:

Ilgalaikio turto straipsnis padidintas 3829,9 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 21869,1 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Biologinio turto straipsnyje negalime patvirtinti 7,2 tūkst. Lt sumos baigtumo;

Trumpalaikio turto straipsnis sumažintas 23,1 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 231,1 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Finansavimo sumų straipsnis sumažintas 202,7 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 22499,5 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Įsipareigojimų straipsnis sumažintas 335,3 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 123,8 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Grynojo turto straipsnis padidintas 7926,4 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 705,7 tūkst. Lt sumos teisingumo.

Veiklos rezultatų ataskaita:

Pagrindinės veiklos pajamų:

Finansavimo pajamų straipsnis padidintas 3183,3 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 1514,9 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Pagrindinės veiklos pajamų kitų pajamų straipsnyje negalime patvirtinti 93,7 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Pagrindinės veiklos sąnaudų:

Bendrų valstybės paslaugų straipsnyje negalime patvirtinti 39,3 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Ekonomikos straipsnis padidintas 3191,6 tūkst. Lt;

Būsto ir komunalinio ūkio straipsnis padidintas 7,4 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 4673,2 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Sveikatos apsaugos straipsnyje negalime patvirtinti 81 tūkst. Lt sumos teisingumo;

Sąnaudų, susijusių su poilsiu, kultūra ir religija straipsnis sumažintas 0,7 tūkst. Lt;
Švietimo straipsnis sumažintas 22,1 tūkst. Lt, negalime patvirtinti 79,6 tūkst. Lt sumos teisingumo;
Kitos veiklos rezultato straipsnis padidintas 5,7 tūkst. Lt;
Nuosavybės metodo įtakos straipsnis sumažintas 9565,3 tūkst. Lt.

Grynojo turto pokyčių ataskaita:

Nuosavybės metodo įtaka (eil. Nr. 19) straipsnis sumažintas 96756,2 tūkst. Lt;
Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką (eil. Nr. 19) straipsnis padidintas 4022,7 tūkst. Lt;
Kiti rezervai (eil. Nr. 19) straipsnis padidintas 104684 tūkst. Lt.

Pinigų srautų ataskaita:

Įplaukų straipsniai padidinti 28,9 tūkst. Lt;
Išmokų straipsnis padidintas 124 tūkst. Lt;
Finansinės veiklos pinigų srautų straipsnis padidintas 81,2 tūkst. Lt.

Įvertinus konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio audito procedūrų metu bei viešojo sektoriaus subjektų finansinių (teisėtumo) auditų metu nustatytus pažeidimus, nustatyti neatitikimai konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje pagal 2013 m. gruodžio 31 d. duomenis.

2.2. Žemesniojo lygio finansinių ataskaitų duomenų klaidų įtaka

Viešojo sektoriaus subjektų konsolidavimui pateikti duomenys VSAKIS nėra visiškai teisingi ir patikimi. Auditų metu nustatytos klaidos ir neatitikimai žemesniojo lygio biudžetinių ir viešųjų įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniuose, kurie turėjo įtakos Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų teisingumui.

Pastebėjimas. Tvarkant apskaitą ir sudarant finansinių ataskaitų rinkinius pagal VSAFAS, viena iš priemonių sumažinti klaidų ir apgaulės riziką bei užtikrinti duomenų finansinių ataskaitų rinkiniuose patikimumą, yra apskaitos tvarkymas buhalterinės apskaitos ir kompiuterinėmis finansų apskaitos valdymo informacinėmis sistemomis. Atkreipiame dėmesį, kad 2013 metais 81 viešojo sektoriaus subjektas apskaitą pilnai arba iš dalies tvarkė buhalterinės apskaitos ir finansų valdymo informacinėmis sistemomis, tačiau 7 biudžetinės įstaigos apskaitą tvarkė rankiniu būdu.

Auditų metu nustatytos klaidos ir jų įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms:

1. Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS nuostatomis, nepagrindė turto vienetų priskyrimo kitoms vertybėms, neįvertino šio turto tikrąja verte, neskaičiavo tikrosios vertės pokyčių, todėl negalime patvirtinti, kad 2116,5 tūkst. Lt suma, nurodyta Finansinės būklės ataskaitoje (FBA) straipsniuose *A.II.9 Kitas ilgalaikis materialusis turtas* ir ta pati suma *D. Finansavimo sumos* yra teisingos.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
1	2	3	4	5
	<i>Finansinės būklės ataskaita</i>			
<i>A</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>			2116,5
<i>D</i>	<i>Finansavimo sumos</i>			2116,5

2. Savivaldybės administracija ir Panevėžio pradinė mokykla, nustatydamas nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę, nustatytais atvejais, nesivadovavo 12-ojo VSAFAS reglamentuotais tikrosios vertės nustatymo būdais. Dėl to negalėjome patvirtinti šių nekilnojamųjų kultūros vertybių verčių laikotarpio pabaigai teisingumo FBA straipsniuose *A.II.4 Nekilnojamųjų kultūros vertybės* – 130,6 tūkst. Lt Savivaldybės administracijos ir 877,6 tūkst. Lt Panevėžio pradinės mokyklos, iš viso 1008,2 tūkst. Lt ir *F.II.1 Tikrosios vertės* – 91,3 tūkst. Lt Savivaldybės administracijos ir 614,4 tūkst. Lt Panevėžio pradinės mokyklos, iš viso 705,7 tūkst. Lt teisingumo.

Be to, Savivaldybės administracija neteisingai taisė kultūros vertybių apskaitos klaidas:

- dokumentais nepagrindė nekilnojamųjų kultūros vertybės tikrosios vertės padidėjimo, nesivadovavo 12-ojo VSAFAS nuostatomis ir pergrupuodama nekilnojamąsias vertybes, neatsižvelgė į vertybių įregistravimo kultūros vertybių registre datas, neteisingai nustatė jų vertę įsigijimo savikaina, kas įtakojo kultūros vertybių verčių padidėjimą ar sumažėjimą, neteisingai atstatė nusidėvėjimą, dėl to negalime patvirtinti, kad FBA straipsnyje *D. Finansavimo sumos* 1638,6 tūkst. Lt (39,3 tūkst. Lt; 1599,3 tūkst. Lt), Veiklos rezultatų ataskaitoje (VRA) straipsniuose: *A.I Finansavimo pajamos* 1435,3 tūkst. Lt, *B.II Nusidėvėjimas ir amortizacija* 1638,6 tūkst. Lt (39,3 tūkst. Lt; 1599,3 tūkst. Lt), *B.VIII Nuvertėjimas ir nurašytos sumos* 3073,9 tūkst. Lt sumos yra teisingos;

- nesivadovavo 7-ojo VSAFAS nuostatomis, VSAFAS pakeitimų nelaikė apskaitos politikos pakeitimu, neteisingose sąskaitose registravo nekilnojamųjų kultūros vertybės rekonstravimo darbų sąnaudas, kurios įtakojo ir finansavimo pajamas, todėl VRA straipsniai padidinti: *A.I Finansavimo pajamos* – 3154,0 tūkst. Lt, ir ta pačia suma *B.VIII Nuvertėjimas ir nurašytos sumos*.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
1	2	3	4	5
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>A</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>			1008,2
<i>D</i>	<i>Finansavimo sumos</i>			1638,6 (39,3 + 1599,3)
<i>F</i>	<i>Grynasis turtas</i>			705,7
	Veiklos rezultatų ataskaita			
<i>A</i>	<i>Pagrindinės veiklos pajamos</i>			
<i>I</i>	<i>Finansavimo pajamos</i>	3154,0		1435,3
<i>B</i>	<i>Pagrindinės veiklos sąnaudos</i>			
<i>I</i>	<i>Bendrų valstybės paslaugų</i>			39,3
<i>IV</i>	<i>Ekonomikos</i>	3154,0		
<i>VI</i>	<i>Būsto ir komunalinio ūkio</i>			4673,2 (1599,3 + 3073,9)

3. Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 12-ojo ir 22-ojo VSAFAS nuostatomis, nevertino ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo požymių, neskaičiavo nuvertėjimo nebaigtos statybos objektų vertei, kurių statybos darbai sustabdyti ilgiau nei 12 mėnesių. Dėl to negalėjome patvirtinti, kad 18744,4 tūkst. Lt suma, nurodyta FBA straipsniuose *A.II.10 Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai* ir *D. Finansavimo sumos* yra teisingos.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
1	2	3	4	5
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>A</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>			18744,4
<i>D</i>	<i>Finansavimo sumos</i>			18744,4

4. Panevėžio pradinė, „Aušros“, „Nevėžio“ bei Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos bibliotekų fondų neapskaitė kaip kito ilgalaikio materialiojo turto, todėl FBA straipsnis *A.II.9 Kitas ilgalaikis materialusis turtas* sumažintas: Pradinėje mokykloje – 39,9 tūkst. Lt, „Aušros“ pagrindinėje mokykloje – 52,8 tūkst. Lt, „Nevėžio“ pagrindinėje mokykloje – 48,8 tūkst. Lt, Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinėje mokykloje – 19,5 tūkst. Lt, iš viso – 161,0 tūkst. Lt.

Itaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>A</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>		161,0	
<i>D</i>	<i>Finansavimo sumos</i>		161,0	

5. Savivaldybės administracija ir lopšeliai-darželiai, neturėdami pagrindžiančių dokumentų, apskaitoje registravo ilgalaikio turto vertės pasikeitimus: Savivaldybės administracija 3473,5 tūkst. Lt sumažino, lopšeliai-darželiai ta pačia suma padidino turto vertę.

Savivaldybės administracija, nesilaikydama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, Savivaldybės administracijos apskaitos politikos nuostatų, neturėdama turto perdavimo–priėmimo aktų ar kito renovacijos darbų perdavimą patikėjimo teise valdyti lopšeliams-darželiams patvirtinančio dokumento, nuo esminio pagerinimo darbų sąskaitos nurašė 3473,5 tūkst. Lt.

Atitinkamai lopšeliai-darželiai, neturėdami turto perdavimo–priėmimo aktų ar kito renovacijos darbų perdavimą patikėjimo teise valdyti patvirtinančio dokumento, padidino ilgalaikio turto vertes: Kastyčio Ramanausko lopšelis-darželis – 1077,7 tūkst. Lt, lopšelis-darželis „Aušra“ – 1282,4 tūkst. Lt, lopšelis-darželis „Papartis“ – 1113,4 tūkst. Lt, iš viso – 3473,5 tūkst. Lt.

Itaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>A</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>	3473,5	3473,5	
<i>D</i>	<i>Finansavimo sumos</i>	3473,5	3473,5	

6. Įstaigos neteisingai skaičiavo ilgalaikio turto nusidėvėjimą:

- „Aušros“ pagrindinė mokykla kitą ilgalaikį materialųjį turtą – dviračių stovus, klaidingai priskyrė statinių grupei, nustatė statiniams neteisingą naudingo tarnavimo laiką, dėl to FBA straipsniai *A.II.3 Infrastruktūros ir kitų statinių vertė* ir *D. Finansavimo sumos* padidinti 9,7 tūkst. Lt, VRA straipsniai *A.I Finansavimo pajamos* ir *B.II Nusidėvėjimo ir amortizacijos* sumažinti 9,7 tūkst. Lt.

- Savivaldybės administracija ilgalaikio turto nusidėvėjimą, atskirais atvejais, skaičiavo nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS nuostatomis ir Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintais ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiais normatyvais, todėl FBA straipsniai sumažinti: *A.II.2 Pastatai* – 13,9 tūkst. Lt, *A.II.3 Infrastruktūros ir kiti statiniai* – 37,5 tūkst. Lt, *D. Finansavimo sumos* – 51,4 tūkst. Lt. VRA straipsniai padidinti *A.I Finansavimo pajamos* – 51,4 tūkst. Lt ir ta pačia suma *B.II Nusidėvėjimo ir amortizacijos*.

Itaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>A</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>	9,7	51,4	
<i>D</i>	<i>Finansavimo sumos</i>	9,7	51,4	
	<i>Veiklos rezultatų ataskaita</i>			
<i>A</i>	<i>Pagrindinės veiklos pajamos</i>			
<i>I</i>	<i>Finansavimo pajamos</i>	51,4	9,7	
<i>B</i>	<i>Pagrindinės veiklos sąnaudos</i>			
<i>IV</i>	<i>Ekonomikos</i>	37,6		
<i>VI</i>	<i>Būsto ir komunalinio ūkio</i>	7,4		
<i>VII</i>	<i>Sveikatos apsaugos</i>	6,4		
<i>IX</i>	<i>Švietimo</i>		9,7	

7. Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 16-ojo VSAFAS nuostatomis, neregistravo apskaitoje biologinio turto, neįvertino biologinio turto kaip numato VSAFAS, neatliko turto inventorizacijos teisės aktų nustatyta tvarka, FBA straipsnyje *B. Biologinis turtas* nurodė nulines vertės 2012-12-31 ir 2013-12-31. Todėl negalime patvirtinti, kad Konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *B. Biologinis turtas* nurodyta 7,2 tūkst. Lt vertė (Gamtos mokyklos biologinio turto vertė) yra galutinė.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	<i>Finansinės būklės ataskaita</i>			
<i>B</i>	<i>Biologinis turtas</i>			0

8. Savivaldybės administracija, tvarkydama Savivaldybės išdo apskaitą, gautinose sumose užregistravo fizinių asmenų žemės nuomos mokesį – 135,0 tūkst. Lt. Ši suma nepagrįsta inventorizacijos duomenimis, kaip to reikalauja Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas bei Inventorizacijos taisyklės, dėl to negalime patvirtinti FBA straipsnio *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* 135,0 tūkst. Lt sumos teisingumo.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	<i>Finansinės būklės ataskaita</i>			
<i>C</i>	<i>Trumpalaikis turtas</i>			135,0

9. Vši Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, lopšeliai-darželiai „Taika“ ir „Žibutė“ neteisingai apskaičiavo darbuotojų nepanaudotų atostogų kalendorinių dienų likutį, kuris įtakoja atostogų kaupimų sumą bei nesivadovaudami Inventorizacijos taisyklių nuostatomis, neinventorizavo atostogų kaupimų sumos: Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje – 27,7 tūkst. Lt, lopšelyje-darželyje „Taika“ – 56,9 tūkst. Lt, lopšelyje-darželyje „Žibutė“ – 39,2 tūkst. Lt, iš viso – 123,8 tūkst. Lt. Todėl negalime patvirtinti, kad FBA straipsniuose: *C.III.5 Sukaustos gautinos sumos* – 96,1 tūkst. Lt. *E.II.11 Sukaustos mokėtinos sumos* – 123,8 tūkst. Lt, *VRA* straipsniuose *A.I Finansavimo pajamos* – 79,6 tūkst. Lt, *B.I Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo* – 160,6 tūkst. Lt sumos yra teisingos.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>C</i>	<i>Trumpalaikis turtas</i>			96,1
<i>E</i>	<i>Įsipareigojimai</i>			123,8
	Veiklos rezultatų ataskaita			
<i>A</i>	<i>Pagrindinės veiklos pajamos</i>			
<i>I</i>	<i>Finansavimo pajamos</i>			79,6
<i>VII</i>	<i>Sveikatos apsaugos</i>			81,0
<i>IX</i>	<i>Švietimo</i>			79,6

10. Savivaldybės administracija, tvarkydama Savivaldybės išdo apskaitą, nesivadovavo Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis ir neužregistravo 23,1 tūkst. Lt žemės nuomos mokesčio permokos, o šia suma sumažino gautino nuomos mokesčio už valstybinę žemę sumą, dėl to FBA straipsnis *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* sumažintas 23,1 tūkst. Lt, bei straipsnis *E.II.11 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai* sumažintas 23,1 tūkst. Lt.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>C</i>	<i>Trumpalaikis turtas</i>		23,1	
<i>E</i>	<i>Įsipareigojimai</i>		23,1	

11. VšĮ Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centras, derindamas VSAKIS sistemoje tiekėjams mokėtinas sumas, nurodė neteisingą finansinę eilutę, todėl Konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje straipsnis *E.II.3 Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai* sumažintas 5,8 tūkst. Lt ir ta pačia suma padidintas straipsnis *E.II.9 Tiekėjams mokėtinos sumos*.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>E</i>	<i>Įsipareigojimai</i>	5,8	5,8	

12. Savivaldybės administracijos FBA straipsnyje *A.III Ilgalaikis finansinis turtas* nurodyta 4032,6 tūkst. Lt daugiau, nes neteisingai apskaičiuota nuosavybės metodo įtaka – neįvertinti visi jai tenkantys ilgalaikio finansinio turto pokyčiai: neteisingai užregistruota 3225,3 tūkst. Lt AB „Panevėžio energija“, 807,3 tūkst. Lt UAB „Aukštaitijos vandenys“ išmokėti dividendai ir kitos nereikšmingos sumos. Ta pačia suma padidintas FBA straipsnis *F.III Nuosavybės metodo įtaka*.

Savivaldybės administracija netinkamame grynojo turto straipsnyje, t. y. FBA straipsnyje *F.I Rezervai* užregistravo nuosavybės metodo įtaką, tenkančią ankstesniems laikotarpiams, todėl FBA straipsnis *F.II.2 Kiti rezervai* padidintas 104684,0 tūkst. Lt, o FBA straipsnis *F.III Nuosavybės metodo įtaka* sumažintas 104684,0 tūkst. Lt.

Įvertinus Savivaldybės administracijos FBA straipsnio *F.III Nuosavybės metodo įtaka* likutį metų pabaigai, nustatyta, kad jis padidintas 3893,8 tūkst. Lt.

Savivaldybės administracijos VRA straipsnis *I Nuosavybės metodo įtaka* sumažintas 9565,3 tūkst. Lt, nes neužregistruota Savivaldybei tenkanti iš investicijų į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus 2013 metais pelno dalis.

Kadangi Savivaldybei tenkanti iš investicijų į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus 2013 m. pelno dalis ir ankstesniems laikotarpiams tenkanti nuosavybės metodo įtaka netinkamai užregistruotos ir neteisingai ištaisyta 2012 metų audito metu nustatyta dividendų apskaitos klaida, Grynojo turto pokyčių ataskaitos (GTPA) straipsnis *Nuosavybės metodo įtaka (eil. Nr. 19)* sumažintas 96756,2 tūkst. Lt, o straipsnis *Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką (eil. Nr. 19)* padidintas 4022,7 tūkst. Lt, straipsnis *Kiti rezervai (eil. Nr. 19)* padidintas 104684,0 tūkst. Lt.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>A</i>	<i>Ilgalaikis turtas</i>	4032,6		
<i>F</i>	<i>Grynasis turtas</i>	112610,4 (104684,0+4032,6+3893,8)	104684*	
	Veiklos rezultatų ataskaita			
<i>H</i>	<i>Nuosavybės metodo įtaka</i>		9565,3*	
	Grynojo turto pokyčių ataskaita			
<i>19</i>	<i>Nuosavybės metodo įtaka</i>		96756,2*	
<i>19</i>	<i>Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką</i>	4022,7		
<i>19</i>	<i>Kiti rezervai</i>	104684,0		

* Valstybės kontrolės duomenys

13. Savivaldybė 2013 m. dalyvavo 8 teisminiuose procesuose, kuriuose Savivaldybei ar administracijai buvo pateikti turtiniai ieškiniai. Dviem atvejais Savivaldybės administracija turėjo formuoti atidėjinius, įvertintus pagal VSAFAS nuostatas, kurių bendra suma 312,2 tūkst. Lt. Kadangi Savivaldybės administracija atidėjinių neužregistravo, FBA straipsnis *E.II.1 Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai* sumažintas 312,2 tūkst. Lt.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	Finansinės būklės ataskaita			
<i>E</i>	<i>Įsipareigojimai</i>		312,2*	

*Valstybės kontrolės duomenys

14. Lopšelis-darželis „Žibutė“:

- apskaitoje neregistravo nemokamai gautų ir sunaudotų 12,4 tūkst. Lt vertės maisto produktų, kuri įtakojo finansavimo pajamas ir sąnaudas, todėl VRA straipsniai sumažinti: *A.I.4 Iš kitų finansavimo šaltinių* ir *B. IX Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina* – 12,4 tūkst. Lt

- maitinimo pajamas apskaitoje registravo nesivadovaudama apskaitos kaupimo principu. Be to, nesivadovaudamas teisės aktų reikalavimais, neinventorizavo įsipareigojimų tėvams ir gautinų vaikų maitinimo įmokų. Todėl negalime patvirtinti FBA straipsnių *C.III.4 Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* 0 Lt, *E.II.12 Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai* 0 Lt, VRA straipsnio *A.III.1 Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 93,7 tūkst. Lt sumų teisingumo.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
1	2	3	4	5
	Finansinės būklės ataskaita			
C	Trumpalaikis turtas			0
E	Įsipareigojimai			0
	Veiklos rezultatų ataskaita			
A	Pagrindinės veiklos pajamos			
I	Finansavimo pajamos		12,4	
II	Pagrindinės veiklos kitos pajamos			93,7
B	Pagrindinės veiklos sąnaudos			
IX	Švietimo		12,4	

15. Futbolo akademija 0,7 tūkst. Lt nuomos mokesčio už pardavimo aparatų pastatymą, surinkto per 2013 metus, apskaitoje neregistravo kaip pajamų, o panaudojo patirtų sąnaudų atstatymui, todėl VRA straipsniai: B.III Komunalinių paslaugų ir ryšių ir D.I Kitos veiklos pajamos sumažinti 0,7 tūkst. Lt.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
1	2	3	4	5
	Veiklos rezultatų ataskaita			
B	Pagrindinės veiklos sąnaudos			
VIII	Sąnaudos, susijusios su poilsiu, kultūra ir religija		0,7	
D	Kitos veiklos rezultatas		0,7	

16. VšĮ Panevėžio miesto poliklinika 6,4 tūkst. Lt pagrindinės veiklos sąnaudų (laidojimo pašalpių – 3,1 tūkst. Lt, nurašyto ilgalaikio turto likutinės vertės – 1,8 tūkst. Lt ir kt.) priskyrė prie kitos veiklos sąnaudų, todėl VRA straipsnis B.XIV Kitos sumažintas 6,4 tūkst. Lt. straipsnis D.III Kitos veiklos sąnaudos padidintas 6,4 tūkst. Lt.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
1	2	3	4	5
	Veiklos rezultatų ataskaita			
B	Pagrindinės veiklos sąnaudos			
VII	Sveikatos apsaugos		6,4	
D	Kitos veiklos rezultatas	6,4		

17. Pinigų srautų ataskaitos:

1. Įplaukų straipsniai padidinti 1397,2 tūkst. Lt, sumažinti 1368,3 tūkst. Lt:

A.1.1 Finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir atsargoms padidintas 651,7 tūkst. Lt, sumažintas 840,5 tūkst. Lt;

A.1.2 Iš mokesčių padidintas 11,6 tūkst. Lt;

A.1.4 Už suteiktas paslaugas iš pirkėjų sumažintas 21,5 tūkst. Lt;

A.1.5 Už suteiktas paslaugas iš biudžeto sumažintas 286,4 tūkst. Lt;

A.I.7 *Kitos įplaukos* padidintas 733,9 tūkst. Lt, sumažintas 219,9 tūkst. Lt;

2. *Išmokų straipsnis padidintas 124,0 tūkst. Lt:*

A.III.8 *Socialinių išmokų* padidintas 124,0 tūkst. Lt;

3. *Finansinės veiklos pinigų srautų straipsnis padidintas 81,2 tūkst. Lt:*

C.IV *Gautos finansavimo sumos ilgalaikiam ir biologiniam turtui įsigyti* padidintas 81,2 tūkst. Lt.

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų Pinigų srautų ataskaitose nustatyti neatitikimai:

Savivaldybės administracijos

- eilutėje A.I.1.4 „Iš kitų šaltinių“ 138,7 tūkst. Lt daugiau, eilutėje A.1.7 „Kitos įplaukos“ 219,9 tūkst. Lt mažiau, o eilutėje C.IV.4 „Iš kitų šaltinių“ 81,2 tūkst. Lt daugiau;

Pedagogų švietimo centro

- eilutėje A.I.1.4 „Iš kitų šaltinių“ nurodė 717,4 tūkst. Lt mažiau, o eilutėje A.1.7 „Kitos įplaukos“ 717,4 tūkst. Lt daugiau;

Skaistakalnio pagrindinės mokyklos

- eilutėje A.I.1.2 „Iš savivaldybės biudžeto“ 27,9 tūkst. Lt daugiau, o eilutėje A.1.5 „Už suteiktas paslaugas iš biudžeto“ 27,9 tūkst. Lt mažiau;

Vytauto Žemkalnio gimnazijos

- eilutėje A.I.1.1 „Iš valstybės biudžeto“ 9,3 tūkst. Lt mažiau, eilutėje A.I.1.2 „Iš savivaldybės biudžeto“ 21,5 tūkst. Lt daugiau, eilutėje A.I.1.3 „Iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų“ 2,2 tūkst. Lt mažiau, eilutėje C.IV.4 „Iš kitų šaltinių“ 14,4 tūkst. Lt mažiau, eilutėje A.1.2 „Iš mokesčių“ 11,6 tūkst. Lt daugiau ir eilutėje A.1.4 „Už suteiktas paslaugas iš pirkėjų“ 21,5 tūkst. Lt mažiau;

Žemynos progimnazijos

- eilutėje A.I.1.4 „Iš kitų šaltinių“ 107,5 tūkst. Lt daugiau, eilutėje A.1.7 „Kitos įplaukos“ 16,5 tūkst. Lt daugiau ir eilutėje III.8 „Socialinių išmokų“ 124,0 tūkst. Lt daugiau;

Lopšelio-darželio „Kastytis“

- eilutėje A.I.1.1 „Iš valstybės biudžeto“ 9,8 tūkst. Lt daugiau, eilutėje A.I.1.2 „Iš savivaldybės biudžeto“ 248,7 tūkst. Lt daugiau, o eilutėje A.1.5 „Už suteiktas paslaugas iš biudžeto“ 258,5 tūkst. Lt mažiau.

Įtaka konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsnis</i>	<i>Padidintas, tūkst. Lt</i>	<i>Sumažintas, tūkst. Lt</i>	<i>Negalime patvirtinti sumos teisingumo, tūkst. Lt</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
	<i>Pinigų srautų ataskaita</i>			
<i>A</i>	<i>Pagrindinės veiklos pinigų srautai</i>			
<i>I.1</i>	<i>Finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir atsargoms</i>	651,7	840,5	
<i>I.2</i>	<i>Iš mokesčių</i>	11,6		
<i>I.4</i>	<i>Už suteiktas paslaugas</i>		307,9	
<i>I.6</i>	<i>Kitos įplaukos</i>	733,9	219,9	
<i>III</i>	<i>Išmokos</i>			
<i>III.9</i>	<i>Švietimo</i>	124,0		
<i>C</i>	<i>Finansinės veiklos pinigų srautai</i>			
<i>IV.</i>	<i>Gautos finansavimo sumos ilgalaikiam ir biologiniam turtui įsigyti</i>	81,2		

18. Aiškinamajame rašte

Savivaldybės administracijos aiškinamasis raštas parengtas nesivadovaujant 15-ojo VSAFAS nuostata, pagal kurią visi pokyčiai viešojo sektoriaus subjektų grupėje, įvykę ataskaitiniu laikotarpiu, turi būti nurodyti Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte – neatskleidė

informacijos apie finansinio turto pokyčius, t. y. AB „Panevėžio specialus autotransportas“, kurios 93,6 proc. įstatinio kapitalo dalies savininkė yra Savivaldybė, savų akcijų įsigijimo už 416,4 tūkst. Lt per 2013 metus.

Savivaldybės administracija nesivadovavo 18-ojo VSAFAS nuostatomis ir aiškinamajame rašte neatskleidė informacijos apie suteiktą garantiją UAB „Aukštaitijos vandenys“ dėl paskolos, kurios likutis 2013-12-31 buvo 9623,0 tūkst. Ši informacija nenurodyta ir Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

2.3. Pastebėjimas dėl veiklos rezultato atvaizdavimo Savivaldybės konsoliduotose finansinėse ataskaitose

Vertinant Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, informaciją, duomenų išeliminavimą, nustatyta, kad Finansinės būklės ataskaitoje nurodytas einamųjų metų perviršis nesutampa su ataskaitinio laikotarpio grynuoju perviršiu prieš nuosavybės metodo įtaką, rodomu Veiklos rezultatų ataskaitoje.

Vertinant Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų tarpusavio loginius ryšius nustatyta, kad Finansinės būklės ataskaitoje atvaizduotas einamųjų metų perviršis 5737,2 tūkst. Lt nesutampa su Veiklos rezultatų ataskaitoje rodomu ataskaitinio laikotarpio grynuoju perviršiu prieš nuosavybės metodo įtaką 2455,5 tūkst. Lt. Finansinės būklės ataskaitoje atvaizduotas 3281,7 tūkst. Lt didesnis nei Veiklos rezultatų ataskaitoje. Neatitikimo pagrindinė priežastis: nesivadovaujant 2-ojo VSAFAS nuostata, Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje atvaizduotas 4230,5 tūkst. Lt einamųjų metų perviršis nesutampa su Veiklos rezultatų ataskaitoje rodomu 207,8 tūkst. Lt ataskaitinio laikotarpio grynuoju perviršiu prieš nuosavybės metodo įtaką, t. y. Finansinės būklės ataskaitoje atvaizduotas 4022,7 tūkst. Lt didesnis nei Veiklos rezultatų ataskaitoje. Skirtumas susidarė dėl 2013 metais UAB „Panevėžio energija“ bei UAB „Aukštaitijos vandenys“ neteisingai apskaitytos pelno dalies, paskirtos dividendams išmokėti.

II DALIS. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO VERTINIMAS

1. Savivaldybės biudžeto pajamos

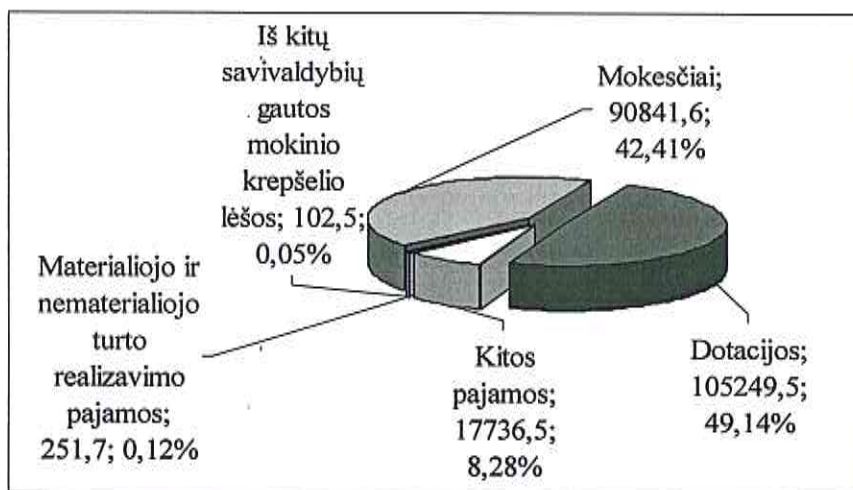
1.1. Pajamų rodikliai

Savivaldybės 2013 metų biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 218088,9 tūkst. Lt. Pajamų surinkimo planas įvykdytas 98,2 proc. – gauta 214181,8 tūkst. Lt. Negauta 3907,1 tūkst. Lt planuotų pajamų: gyventojų pajamų mokesčio, gyventojų pajamų mokesčio savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti, žemės mokesčio, pajamų iš baudų ir konfiskacijų ir kt. Nepanaudota 108,0 tūkst. Lt Savivaldybės biudžetui skirtų valstybės biudžeto dotacijų. Daugiau nei planuota gauta pajamų už paveldimo turto, nekilnojamojo turto mokesčius, pajamų už valstybines ir vietines rinkliavas, nuomos mokesčio už valstybinę žemę, pajamų už prekes ir paslaugas bei kt.

Savivaldybės taryba patvirtino¹⁰ Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų planą – 202482,0 tūkst. Lt. Vėlesniais Savivaldybės tarybos sprendimais Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų planas buvo tikslintas šešis kartus¹¹ ir padidintas 15606,9 tūkst. Lt. Patikslintas Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų planas sudarė 218088,9 tūkst. Lt.

Faktiškai į Savivaldybės biudžetą 2013 metais gauta 214181,8 tūkst. Lt pajamų, arba 3907,1 tūkst. Lt (1,8 proc.) mažiau, negu planuota.

Didžiausią 2013 metų Savivaldybės biudžeto pajamų dalį, kaip ir 2012 metais, sudarė dotacijos (49,14 proc.) ir mokesčiai (42,41 proc.).

1 pav. Savivaldybės 2013 metais gautų biudžeto pajamų struktūra (tūkst. Lt, proc.)

Pagal atskiras pajamų rūšis pajamų planas įvykdytas nuo 95,4 iki 119,9 proc.

Neįvykdyti pajamų planai

Mokesčiai. Daugiausiai negauta:

- žemės mokesčio – 348,8 tūkst. Lt, arba 33,2 proc. mažiau nei planuota;
- lėšų, skirtų savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti – 378,0 tūkst. Lt, arba 4,0 proc. mažiau negu skirta;
- gyventojų pajamų mokesčio – 5108,6 tūkst. Lt, arba 6,5 proc. mažiau nei planuota.

¹⁰ Savivaldybės tarybos 2013-02-25 sprendimas Nr. 1-18.

¹¹ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2013-04-23 Nr. 1-122, 2013-06-27 Nr. 1-198, 2013-08-29 Nr. 1-245, 2013-11-14 Nr. 1-312, 2013-12-19 Nr. 1-414, 2013-12-30 Nr. 1-461.

Dotacijos. 2013 metais nepanaudota 108 tūkst. Lt Savivaldybės biudžetui skirtų valstybės biudžeto dotacijų, kurios į Savivaldybės biudžeto pajamas neįskaitytos ir gražintos į valstybės biudžetą, arba dalis dotacijų buvo gauta atsižvelgiant į lėšų poreikį. Pvz., gražintos nepanaudotos dotacijos, skirtos: socialinei paramai mokiniams (43,6 tūkst. Lt), želdiniams (34,4 tūkst. Lt), darbo rinkos politikos rengimui ir įgyvendinimui (15,4 tūkst. Lt), mobilizacijai (4,3 tūkst. Lt) ir kt.

Kitos pajamos. Daugiausiai negauta pajamų iš baudų ir konfiskacijų – 73,4 tūkst. Lt, arba 73,8 proc. mažiau nei planuota.

Viršplaninės biudžeto pajamos

Daugiausiai virš plano į Savivaldybės biudžetą pervesta:

- *nuomos mokesčio už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens telkinius* – 278,0 tūkst. Lt, arba 7,5 proc. daugiau nei planuota, iš jų 29,4 tūkst. Lt nuomos mokesčio už Savivaldybei nuosavybės teise priklausančią žemę.

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemoka (su priskaičiuotais delspinigiais) per 2013 metus sumažėjo 430,7 tūkst. Lt ir 2013-12-31 sudarė 2682,6 tūkst. Lt.

Savivaldybės administracija turtiniuose ginčuose yra pareiškusi reikalavimus dėl 51 bankrutavusių ir bankrutuojančių juridinių ir fizinių asmenų per 2004–2013 metus susidariusios 1662,3 tūkst. Lt (75,3 proc.) skolos išieškojimo. 2013 metais pateikti 46 ieškiniai 138,1 tūkst. Lt sumai dėl žemės nuomos mokesčio (su priskaičiuotais delspinigiais) skolos. Vykdydami teismo sprendimus, juridiniai ir fiziniai asmenys per 2013 metus sumokėjo 112,0 tūkst. Lt.

Didžiausi šio mokesčio skolininkai – AB „Ekranas“ (1001,0 tūkst. Lt), UAB „Tamsuma“ (178,5 tūkst. Lt), UAB „DOMI GRUPĖ“ (86,5 tūkst. Lt), UAB „Lutonė“ (39 tūkst. Lt) ir kt.

Savivaldybės taryba 2013 metais vienai bendrovei suteikė 2,2 tūkst. Lt nuomos mokesčio už valstybinę žemę mokėjimo lengvatą¹².

- *nekilnojamojo turto mokesčio* – gauta 5396,1 tūkst. Lt, arba 196,1 tūkst. Lt daugiau;

- *pajamų už prekes ir paslaugas* – Savivaldybės biudžetinės įstaigos surinko 143,5 tūkst. Lt, arba 1,6 proc. daugiau. Dalis įstaigų pajamų surinko mažiau nei planavo. Pvz., Priklausomybės ligų centras nesurinko 59,5 tūkst. Lt, Specialiojo ugdymo centras – 18,1 tūkst. Lt, lopšeliai-darželiai „Draugystė“ – 35,0 tūkst. Lt, „Taika“ – 10,9 tūkst. Lt, „Rūta“ – 7,8 tūkst. Lt, Senvagės pagrindinė mokykla – 6,8 tūkst. Lt ir kt.;

- *paveldimo turto mokesčio* – 93,5 tūkst. Lt, arba 74,8 proc. daugiau;

- *kitų neišvardintų pajamų*¹³ – 148,0 tūkst. Lt, arba 33,3 proc. daugiau.

1.2. Nustatyti biudžeto pajamų planavimo neatitikimai

Nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, į Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamas nepagrįstai įskaitytos viešosios įstaigos Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos uždirbtos 278,2 tūkst. Lt pajamos ir nepagrįstai nesuplanuotos ir neįskaitytos viešosios įstaigos Panevėžio miesto poliklinikos iš Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto nuomos uždirbtos 191,7 tūkst. Lt pajamos

Nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo¹⁴ nuostatomis:

- Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų plane patvirtintos ir į biudžetą įskaitytos savivaldybės viešosios įstaigos Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos¹⁵ pajamos už teikiamas paslaugas, iš viso 278,2 tūkst. Lt:

¹² Savivaldybės tarybos 2013-11-14 sprendimas Nr. 1-332.

¹³ Kitas neišvardintas pajamas sudarė: 317,9 tūkst. Lt lėšos iš Panevėžio rajono savivaldybės už ikimokyklinio ir neformaliojo ugdymo paslaugas, 180,5 tūkst. Lt gražintos nepanaudotos lėšos, 37 tūkst. Lt už iškirstus medžius, 32,3 tūkst. Lt už vietinės reikšmės kelius, 15,1 tūkst. Lt už makulatūrą ir metalo laužą ir kt. lėšos.

¹⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2012-10-16 Nr. XI-2274 redakcija) (su vėlesniais pakeitimais).

pagal Biudžeto sandaros įstatymo 22 str. 1 d. 2 p. nuostatą, savivaldybių biudžeto pajamas sudaro pajamos iš savivaldybių turto. Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų plane patvirtinta 30,4 tūkst. Lt Kazimiero Paltaroko gimnazijos pajamų už patalpų nuomą įmokų į Savivaldybės biudžetą. Patalpos nuosavybės teise priklauso Panevėžio vyskupijos kurijai¹⁶. Gimnazija per metus už patalpų nuomą uždirbo 31,0 tūkst. Lt pajamų, kurias pervedė į Savivaldybės biudžetą. Dėl to 31,0 tūkst. Lt padidintos Savivaldybės biudžeto pajamos;

pagal Biudžeto sandaros įstatymo 22 str. 1 d. 3 p. nuostatą, savivaldybių biudžetų pajamas sudaro savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos. Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamų plane patvirtinta 225,0 tūkst. Lt Kazimiero Paltaroko gimnazijos pajamų už teikiamas paslaugas (prekes ir paslaugas) įmokų į Savivaldybės biudžetą. Teikdama maitinimo paslaugas, Kazimiero Paltaroko gimnazija per metus uždirbo 247,2 tūkst. Lt pajamų, kurias pervedė į Savivaldybės biudžetą. Dėl to 247,2 tūkst. Lt padidintos Savivaldybės biudžeto pajamos;

– į Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamas neįskaitytos VšĮ Panevėžio miesto poliklinikos iš Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir valdomo patikėjimo teise turto per 2013 metus uždirbtos 191,7 tūkst. Lt turto nuomos pajamos, kuriomis disponavo įstaiga.

2. Savivaldybės biudžeto išlaidos

2.1. Asignavimų panaudojimas

Savivaldybės 2013 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas sudarė 225077,6 tūkst. Lt. Per metus panaudota 223068,1 tūkst. Lt, arba 2009,5 tūkst. Lt mažiau nei planuota 2013 metų biudžete, ir 2719,7 tūkst. Lt 2012 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likučių. Visos 2013 metų išlaidos sudarė 225787,8 tūkst. Lt.

Savivaldybės taryba patvirtino¹⁷ Savivaldybės 2013 metų biudžetą – 209470,7 tūkst. Lt asignavimų išlaidoms, turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti. Savivaldybės biudžetas per metus buvo tikslintas 6 kartus¹⁸. Savivaldybės biudžeto asignavimai buvo padidinti 15606,9 tūkst. Lt ir patikslintas asignavimų planas sudarė 225077,6 tūkst. Lt.

Iš viso per metus panaudota 225787,8 tūkst. Lt, iš jų 2719,7 tūkst. Lt – 2012 metų Savivaldybės nepanaudotų biudžeto lėšų likutis (1 lentelė).

Savivaldybės biudžeto asignavimai

1 lentelė

Rodikliai	Duomenys, tūkst. Lt				
	2012 m. vykdymas	2013 m. asignavimų planas	2013 m. vykdymas		
			Iš viso:	2012 m. likučiai	2013 m. asignavimai
Bendra asignavimų suma	228960,6	225077,6	225787,8	2719,7	223068,1
išlaidoms	213531,5	209428,8	208638,1	2719,7	205918,4
<i>iš jų darbo užmokesčiui</i>	96387,8	98887,0	98824,0	0	98824,0
turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti	15429,1	15648,8	17149,7	0	17149,7
<i>iš jų finansiniams</i>	10960,6	5427,1	12332,1	0	12332,1

¹⁵ VšĮ Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos, nuo 2013-03-06 pavadinimas - Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazija, teisinė forma – savivaldybės viešoji įstaiga. Juridinių asmenų registre įregistruota 2013-03-06, kodas 190424590.

¹⁶ Kazimiero Paltaroko gimnazijos steigėjai (dalininkai): Panevėžio miesto savivaldybė ir Panevėžio vyskupijos kurija. Kazimiero Paltaroko gimnazijos pastatas (Vysk. K. Paltaroko g. 18, Panevėžyje), nuosavybės teise priklausančią Panevėžio vyskupijos kurijai, perduotas Savivaldybei valdyti patikėjimo teise gimnazijos veiklos tikslams įgyventinti.

¹⁷ Savivaldybės tarybos 2013-02-25 sprendimas Nr. 1-18.

¹⁸ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2013-04-23 Nr. 1-122, 2013-06-27 Nr. 1-198, 2013-08-29 Nr. 1-245, 2013-11-14 Nr. 1-312, 2013-12-19 Nr. 1-414, 2013-12-30 Nr. 1-461.

Rodikliai	Duomenys, tūkst. Lt				
	2012 m. vykdymas	2013 m. asignavimų planas	2013 m. vykdymas		
			Iš viso:	2012 m. likučiai	2013 m. asignavimai
<i>įsipareigojimams vykdyti (paskoloms grąžinti ir paskolos lėšoms investicijų projektams)</i>					

Iš 2013 metų panaudotų asignavimų, asignavimai išlaidoms sudarė 92,4 proc., turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti 7,6 proc. Darbo užmokesčiui panaudoti asignavimai sudarė 43,8 proc. visų panaudotų asignavimų.

Savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidos su 2012 metais nepanaudotų biudžeto lėšų likučiais buvo 225787,8 tūkst. Lt ir tai sudarė 3172,8 tūkst. Lt, arba 1,4 proc. mažiau nei 2012 metais (228960,6 tūkst. Lt).

2.1.1. Socialinės ir ekonominės plėtros programoms vykdyti

1. 2013 metais 15-ai socialinės ir ekonominės plėtros programų finansuoti, įskaitant patikslinimus, skirta 219410,9 tūkst. Lt. Didžiausia Savivaldybės biudžeto asignavimų dalis – 50,98 proc., skirta Švietimo ir ugdymo programai, 19,01 proc. – Socialinės paramos įgyvendinimo programai. Kitoms programoms Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti nuo 0,01 proc. iki 9,59 proc.
2. Programoms finansuoti panaudota 220121,1 tūkst. Lt, iš jų 2719,7 tūkst. Lt 2012 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likučių. Lyginant su asignavimų planu, programos finansuotos nuo 0,4 iki 65,5 proc. mažiau.

Savivaldybės biudžeto asignavimai (225077,6 tūkst. Lt, įskaitant patikslinimus) skirti:

- 219410,9 tūkst. Lt – 15-ai programų vykdyti. Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 82-iems (po įstaigų reorganizavimo – 80-čiai) asignavimų valdytojams: Savivaldybės administracijai, jos padaliniais, biudžetinėms įstaigoms ir viešajai įstaigai.
- 5666,7 tūkst. Lt – centralizuotam skolų mokėjimui.

Daugiausia programų vykdė Savivaldybės administracija: 2 programas administracijos padaliniai kartu su kitais asignavimų valdytojais, 14 programų – administracija, iš jų 6 kartu su kitais asignavimų valdytojais.

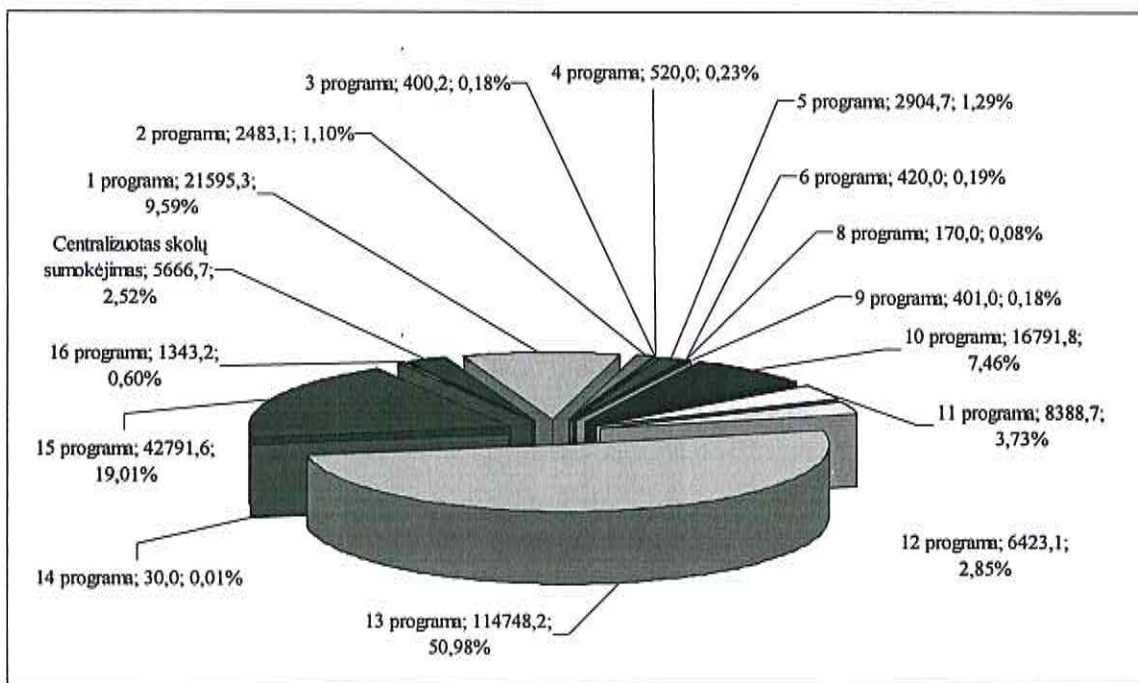
Daugiausia asignavimų valdytojų vykdė šias programas:

- Švietimo ir ugdymo programą – 61 asignavimų valdytojas;
- Ekonominės plėtros ir užimtumo skatinimo programą – 49 asignavimų valdytojai;
- Kultūros ir meno programą – 10 asignavimų valdytojų.

2013 metais 15-ai programų¹⁹ finansuoti panaudota 220121,1 tūkst. Lt, iš jų 2719,7 tūkst. Lt 2012 metų nepanaudotų biudžeto lėšų likutis.

Didžiausia Savivaldybės biudžeto asignavimų dalis – 114748,2 tūkst. Lt, arba 50,98 proc. visų asignavimų skirta Švietimo ir ugdymo programai. Duomenys apie Savivaldybės 2013 metų biudžeto asignavimų paskirstymą pagal programas (įskaitant patikslinimus) pateikti 2 paveiksle.

¹⁹ Neišskaitytas centralizuotas skolų už šildymą mokėjimas (5666,7 tūkst. Lt).

01 programa – Savivaldybės valdymo
 02 programa – Turizmo skatinimo ir vystymo
 03 programa – Urbanistinės plėtros
 04 programa – Aplinkos apsaugos rėmimo specialioji
 05 programa – Ekonominės plėtros ir užimtumo skatinimo
 06 programa – Savivaldybės turto valdymo
 08 programa – Rinkodaros ir viešųjų ryšių
 09 programa – Informacinės visuomenės plėtros

10 programa – Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros
 11 programa – Kultūros ir meno
 12 programa – Kūno kultūros ir sporto
 13 programa – Švietimo ir ugdymo
 14 programa – Visuomenės iniciatyvų skatinimo ir saugumo užtikrinimo
 15 programa – Socialinės paramos įgyvendinimo
 16 programa – Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji

2 pav. Savivaldybės 2013 metų biudžeto asignavimų paskirstymas (įskaitant patikslinimus) pagal socialinės ir ekonominės plėtros programas, tūkst. Lt, proc.

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo nuostata²⁰, tvirtinamas biudžeto deficitas negali viršyti planuojamų išlaidų iš skolintų lėšų investicijų projektams finansuoti dydžio. Tvirtinant Savivaldybės 2013 metų biudžetą, buvo planuotas 6988,7 tūkst. Lt deficitas dėl šių išlaidų įskaitytų paskolų investicijų projektams finansuoti, iš jų 4599,5 tūkst. Lt skirta Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programai ir 2389,2 tūkst. Lt kitoms 4 programoms: 18,0 tūkst. Lt – Savivaldybės valdymo programai, 234,3 tūkst. Lt – Urbanistinės plėtros programai, 2036,9 tūkst. Lt – Ekonomikos plėtros ir užimtumo skatinimo programai, 100,0 tūkst. Lt – Informacinės visuomenės plėtros programai.

Audito metu nustatyta, kad dalį 2013 metų planuotų, bet neskirtų asignavimų sudarė lėšos, numatytos investicijų projektams vykdyti iš paskolų lėšų (asignavimų valdytojas Savivaldybės administracija):

- Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programa nebuvo finansuota 1735,0 tūkst. Lt, planuota 4599,5 tūkst. Lt, panaudota 2864,5 tūkst. Lt;

Be to, šiai programai vykdyti nebuvo finansuota:

3000,0 tūkst. Lt lėšų, skirtų investicijų projektui „Panevėžio miesto gatvių remontas“ (iš bendrovių, kurių akcininkė yra Savivaldybė, buvo gauta 4000,0 tūkst. Lt dividendų, kurie buvo skirti šiam investicijų projektui vykdyti, panaudota 1000,0 tūkst. Lt);

²⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. Nr. I-430 (2012-10-16 Nr. XI-2274 redakcija) (su vėlesniais pakeitimais), 21 str. 3 d.

504,4 tūkst. Lt lėšų, skirtų miesto tvarkymo darbams (planuota 6252,3 tūkst. Lt, panaudota 5747,9 tūkst. Lt);

625,2 tūkst. Lt lėšų, skirtų remonto darbams (kolumbariumo statybai, paplūdimio įrengimo, biudžetinių įstaigų pastatų stogų remontui) (planuota 854,0 tūkst. Lt, panaudota 652,2 tūkst. Lt);

88,5 tūkst. Lt lėšų, skirtų kitoms reikmėms (miestui papuošti švenčių ir renginių metų beglobių gyvūnų priežiūrai ir kt.) (planuota 406,2 tūkst. Lt, panaudota 317,7 tūkst. Lt).

Iš viso Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programa nefinansuota 6010,5 tūkst. Lt, arba 35,8 proc. (planuota 16791,8 tūkst. Lt, panaudota 10781,2 tūkst. Lt (be 2012 m. nepanaudotų likučių).

- *Urbanistinės plėtros programa* nebuvo finansuota 165,6 tūkst. Lt, planuota 234,3 tūkst. Lt, panaudota 68,7 tūkst. Lt;

Be to, šiai programai vykdyti nebuvo finansuota 96,7 3 tūkst. Lt lėšų, skirtų investiciniams projektams administruoti, teritorijų planavimo, detaliesiems ir žemės sklypų planams parengti ir kt.

Iš viso programa nefinansuota 262,3 tūkst. Lt, arba 65,5 proc. (planuota 400,2 tūkst. Lt, panaudota 137,9 tūkst. Lt).

- *Ekonomikos plėtros ir užimtumo skatinimo programa* nebuvo finansuota 716,6 tūkst. Lt, planuota 2036,9 tūkst. Lt, panaudota 1320,3 tūkst. Lt. Iš viso programa nefinansuota 753,0 tūkst. Lt, arba 25,9 proc;

- *Informacinės visuomenės plėtros programa* nebuvo finansuota 100,0 tūkst. Lt, planuota 100,0 tūkst. Lt, kurie nebuvo panaudoti. Iš viso programa nefinansuota 199,7 tūkst. Lt, arba 49,8 proc.

Kitos programos, išskyrus Visuomenės iniciatyvų skatinimo ir saugumo užtikrinimo ir Savivaldybės valdymo programas, nefinansuotos nuo 10,3 tūkst. Lt iki 835,3 tūkst. Lt, arba nuo 0,4 proc. iki 27,9 proc.

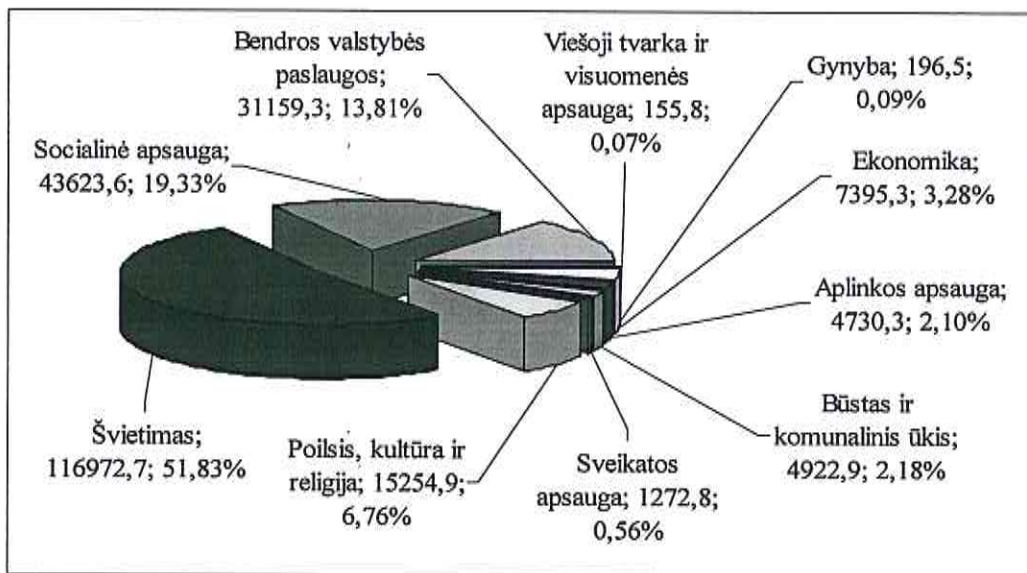
2.1.2. Pagal funkcinę ir ekonominę klasifikaciją

1. Pagal funkcinę klasifikaciją didžiausią panaudotų Savivaldybės biudžeto asignavimų dalį sudarė asignavimai švietimui – 116972,7 tūkst. Lt, arba 51,8 proc. visų išlaidų. Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją buvo finansuojamos mažiau, negu numatyta patikslintame asignavimų plane, išskyrus išlaidas bendroms valstybės paslaugoms ir sveikatos apsaugai.

2. Pagal ekonominę klasifikaciją didžiausią Savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidų dalį sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms – 129629,0 tūkst. Lt, arba 57,5 proc., lyginant su 2012 metais, 2013 metais darbo užmokesčio išlaidos padidėjo 2,1 proc.

Pagal *funkcinę klasifikaciją* didžiausią Savivaldybės biudžeto išlaidų dalį sudarė išlaidos švietimui – 116972,7 tūkst. Lt (patikslintas planas 118167,8 tūkst. Lt, arba įvykdyta 99,0 proc.), arba sudarė 51,8 proc. visų išlaidų.

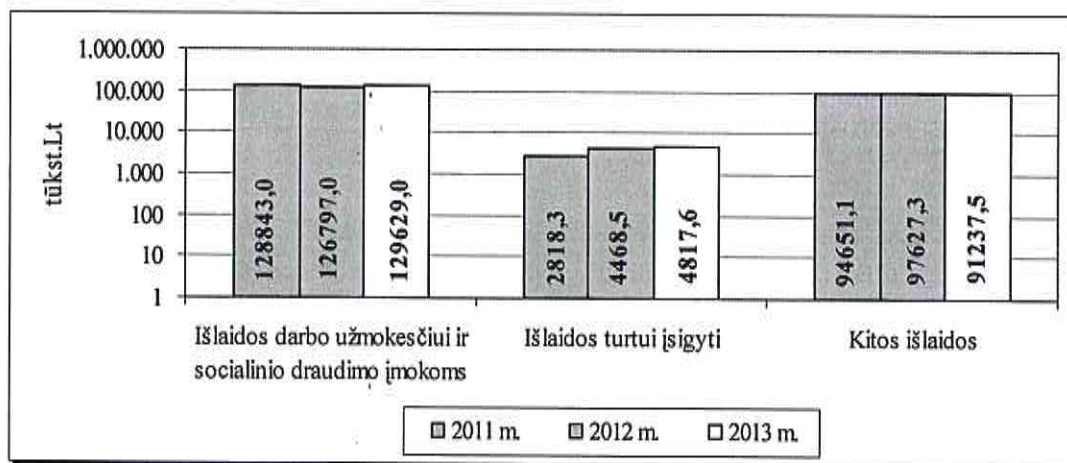
Savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidų struktūrą pagal valstybės funkcijas iliustruoja 3 paveikslas.

3 pav. Savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidų struktūra pagal funkcinę klasifikaciją, tūkst. Lt, proc.

Pagal *ekonominę klasifikaciją* didžiausią Savivaldybės 2013 metų biudžeto išlaidų dalį sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms – 129629,0 tūkst. Lt, arba 57,5 proc. Išlaidos darbo užmokesčiui 2013 metais, lyginant su 2012 metais, padidėjo 2,1 proc.

2011–2013 metų laikotarpiu Savivaldybės išlaidų turtui įsigyti dalis bendrose išlaidose sudarė nuo 1,3 proc. iki 2,1 proc. (4 paveikslas).

4 pav. Savivaldybės 2011–2013 metų biudžeto išlaidų analizė pagal ekonominę klasifikaciją, tūkst. Lt

2.1.3. Savivaldybės mero fondas

2013 metais Savivaldybės mero fondui skirta 30,0 tūkst. Lt. Panaudota 28,7 tūkst. Lt. Netinkamo Mero fondo lėšų panaudojimo atvejų nenustatyta.

Vietos savivaldos įstatymu²¹ nustatyta, kad mero fondo dydis priklauso nuo Savivaldybės tarybos narių skaičiaus – kai tarybą sudaro 27–31 narys, taryba gali skirti kas mėnesį iki dviejų

²¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 19 str. 15 d.

Lietuvos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio sumą. Savivaldybėje tai sudarytų iki 53,6 tūkst. Lt²² metams.

Tvirtinant Savivaldybės 2013 metų biudžetą, Savivaldybės valdymo programoje Mero fondui skirta 30,0 tūkst. Lt. Mero fondas tikslintas nebuvo. Jo išlaidos sudarė 28,7 tūkst. Lt. Vadovaujantis Mero fondo naudojimo tvarka²³, lėšos panaudotos užsienio valstybių delegacijų, svečių priėmimui, padėkoms, suvenyrams, sveikinimams.

2.1.4. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas

2013 metais Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervui skirta 30,0 tūkst. Lt, tiek ir panaudota. Netinkamo rezervo lėšų panaudojimo atvejų nenustatyta.

Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas turi būti ne didesnis kaip 1 procentas patvirtintų savivaldybės biudžeto asignavimų sumos²⁴.

Savivaldybės taryba²⁵ biudžete Savivaldybės valdymo programoje patvirtino Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervą (toliau – rezervas) 30,0 tūkst. Lt, arba 0,01 proc. visų patvirtintų asignavimų. Rezervas nebuvo tikslintas.

Biudžeto sandaros įstatymu²⁶ nustatyta, kad savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšos naudojamos tik toms reikmėms, kurių negalima numatyti sudarant ir tvirtinant savivaldybės biudžetą. Šios lėšos naudojamos ekstremalių situacijų padariniams likviduoti ir kitoms reikmėms pagal Savivaldybių tarybų nustatytas taisykles.

Visos rezervo lėšos panaudotos vadovaujantis Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo naudojimo taisyklėmis²⁷ – apmokėta UAB „Panevėžio gatvės“ už ekologinės avarijos lokalizavimo ir likvidavimo darbus²⁸.

2.2. Nustatyti biudžeto išlaidų planavimo neatitikimai

1. Nesivadovaujant 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatomis, dalis Savivaldybės 2013 metų biudžete gautų prognozuotas pajamas viršijančių pajamų – 4300,0 tūkst. Lt, skirta ir panaudota ne išskolinimui padengti, o kitoms reikmėms.

2. Nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo nuostata, Savivaldybės 2013 metų biudžete asignavimai skirti viešajai įstaigai Kazimiero Paltaroko gimnazijai.

1. Pagal Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės ir savivaldybių finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁹ 14 str. 3 d. nuostata, 2013 metais gautos prognozuotas pajamas³⁰ viršijančios pajamos pirmiausia turi būti naudojamos išskolinimui už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes padengti. Šio įstatymo 6 priedėlyje Savivaldybei nurodytos prognozuojamos pajamos sudarė 89,4 tūkst. Lt. Nesivadovaujant šia nuostata, Savivaldybės 2013

²² Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, vidutinis darbo užmokestis 2013 m. I ketvirtį buvo 2232,9 Lt, prieiga per internetą <http://db.l.stat.gov.lt>.

²³ Savivaldybės tarybos 2008-12-23 sprendimu Nr. I-27-3 patvirtintas „Panevėžio miesto savivaldybės mero fondo naudojimo tvarkos aprašas“.

²⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 1 d.

²⁵ Savivaldybės tarybos 2013-02-25 sprendimas Nr. I-18.

²⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 2 d.

²⁷ Savivaldybės tarybos 2004-03-18 sprendimas Nr. I-14-14.

²⁸ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-07-05 įsakymas Nr. AF-136.

²⁹ Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2012-12-20 Nr. XII-65.

³⁰ 2013 metų prognozuojamas Savivaldybės pajamas sudarė: gyventojų pajamų mokesčiai, turto (nekilnojamojo, turto, žemės, paveldimo turto) mokesčiai, kiti mokesčiai ir pajamos (valstybės rinkliavos, dividendai, nuomos mokesčiai už valstybinę žemę, pajamos iš baudų ir konfiskacijos ir kt.).

metų biudžete dalis gautų prognozuotas pajamas viršijančių pajamų skirta ne buvusiame išskolinimui dengti, o kitoms reikmėms:

- 4000,0 tūkst. Lt³¹ Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programos investicijų projektui „Panevėžio miesto gatvių remontas“ iš dalies įgyvendinti. Per 2013 metus panaudota 3892,7 tūkst. Lt;

- 300,0 tūkst. Lt³² M. Karkos pagrindinės mokyklos ilgalaikio turto remonto darbams ir kitoms prekėms įsigyti (išlaidos padidėjo sujungus dvi mokyklas). Visos lėšos panaudotos.

Pastaba. Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatyme³³ neregamentuotas prognozuojamas pajamas viršijančių pajamų naudojimas.

2. Nesivadovaujant Biudžeto sandaros įstatymo 4 str. 2 d. nuostata³⁴, pagal kurią savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai yra savivaldybių biudžetinių įstaigų ar savivaldybės administracijos ir (ar) jos padalinių, nurodytų savivaldybės tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete, vadovai, 2013 metų biudžete asignavimų valdytoja nurodyta savivaldybės viešoji įstaiga Kazimiero Paltaroko gimnazija. Įstaiga vykdė Savivaldybės 2013 metų biudžete patvirtintas dvi programas:

- Švietimo ir ugdymo programą, kuriai vykdyti, įskaitant patikslinimus, patvirtinta 5231,9 tūkst. Lt asignavimų (Savivaldybės ir mokinio krepšelio lėšos, pajamos už teikiamas paslaugas), tiek asignavimų gauta ir panaudota;

- Ekonominės plėtros ir užimtumo skatinimo programą, kuriai vykdyti, įskaitant patikslinimus, patvirtinta 9,7 tūkst. Lt asignavimų, panaudota 9,6 tūkst. Lt.

³¹ Savivaldybės tarybos 2013-04-23 sprendimu Nr. 1-122 tikslinant Savivaldybės biudžetą, vienos iš prognozuotų pajamų – turto pajamos padidintos iš bendrovių, kurių akcininkė yra Savivaldybė, gautomis lėšomis – 4000,0 tūkst. Lt dividendų.

³² Savivaldybės tarybos 2013-06-27 sprendimas Nr. 1-198.

³³ Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2013-12-12 Nr. XII-659.

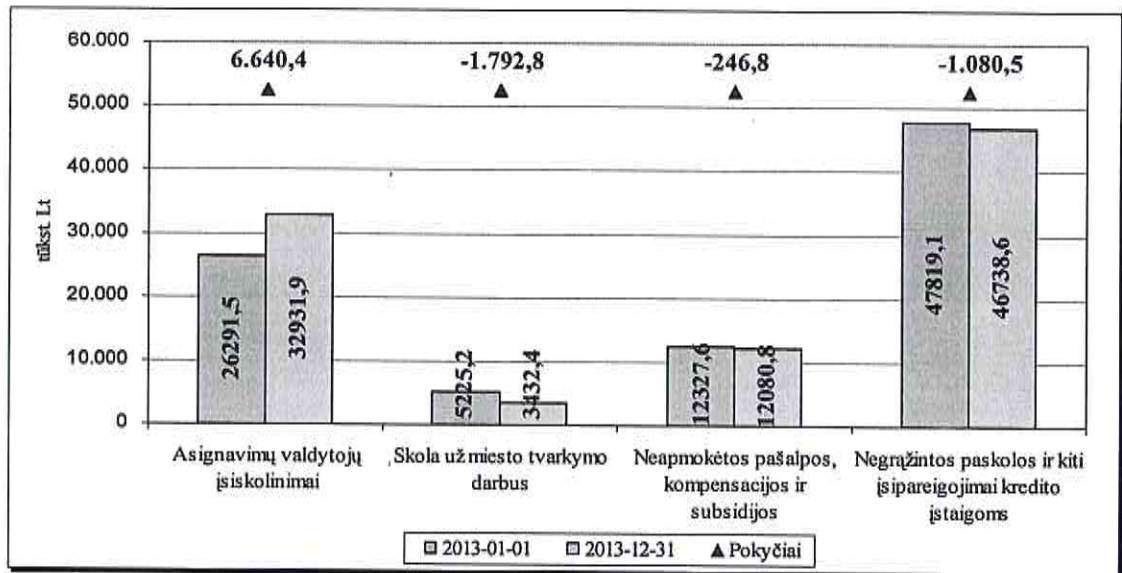
³⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2012-10-16 Nr. XI-2274 redakcija) (su vėlesniais pakeitimais).

3. Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai

3.1. Skolų ir skolinių įsipareigojimų būklė ir pokyčiai

Savivaldybės skolos ir skoliniai įsipareigojimai 2013-12-31 sudarė 95183,7 tūkst. Lt, lyginant su 2013-01-01, padidėjo 3520,3 tūkst. Lt, arba 3,7 proc.

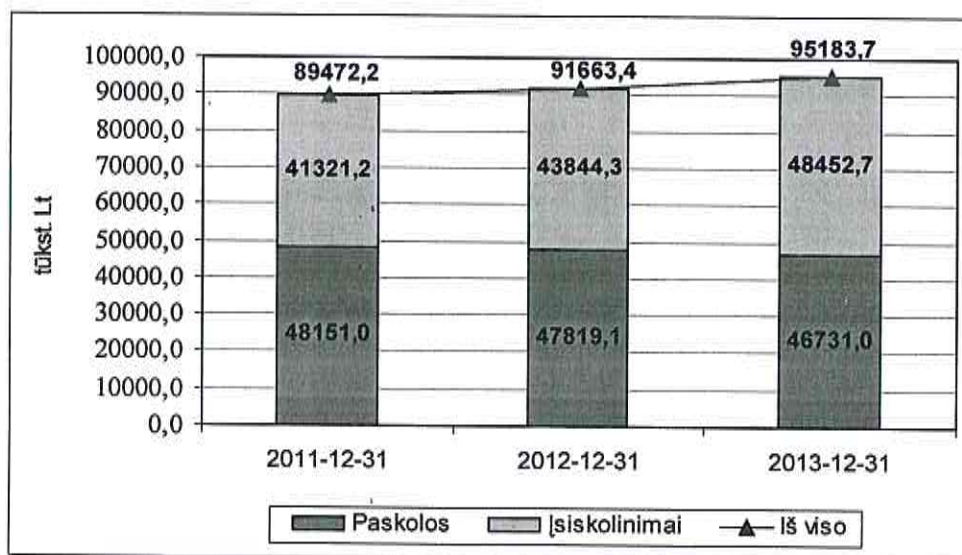
Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per 2013 metus pateiktas 5 paveiksle.

5 pav. Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per 2013 metus, tūkst. Lt

Mokėtinų ir gautinų sumų 2013 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenimis, 10850,0 tūkst. Lt, arba 11,4 proc. sudarė įsiskolinimai, kurių įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienas.

Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų pasikeitimas per pastaruosius 3 metus pateiktas 6 paveiksle.

6 pav. Savivaldybės skolų ir skolinių įsipareigojimų dydžiai 2011–2013 metais, tūkst. Lt

Savivaldybės biudžeto mokėtinos sumos 2013-12-31 sudarė 95183,7 tūkst. Lt, iš jų didžiausios buvo: paskolos 46731,0 tūkst. Lt, įsiskolinimas už komunalines paslaugas 23730,6 tūkst. Lt, socialinė parama pinigais 9792,0 tūkst. Lt, įsiskolinimas už darbo užmokestį ir socialinį draudimą 3842,5 tūkst. Lt, įsiskolinimas už miesto tvarkymo darbus 3432,4 tūkst. Lt.

3.2. Skolos reikalavimo teisių perdavimas

2013 metais 13700,0 tūkst. Lt Savivaldybės skolų pagal reikalavimo teisių perleidimo sutartis buvo perduota kredito įstaigoms, iš jų 10400,0 tūkst. Lt skola už šilumos energiją ir 3300,0 tūkst. Lt skola už lengvatinį keleivių vežimą. Savivaldybės įsipareigojimai pagal 2013 ir ankstesnių metų Savivaldybės skolos reikalavimo teisių perleidimo sutartis 2013-12-31 sudarė 25448,5 tūkst. Lt.

Savivaldybės tarybai sutikus³⁵, 2013 metais Savivaldybės skolos (13700,0 tūkst. Lt) už suteiktas paslaugas buvo perduotos bankams pagal reikalavimo teisių perleidimo sutartis:

- AB „Panevėžio energija“ bankui perdavė 10400,0 tūkst. Lt skolinį reikalavimą už šiluminę energiją³⁶. Pagal 2011–2012 metais pasirašytas reikalavimo teisių perleidimo sutartis 2012-12-31 AB „Panevėžio energija“ įsiskolinimų suma buvo 14000,0 tūkst. Lt. Savivaldybė per 2013 metus bankui gražino 5666,7 tūkst. Lt skolos bei sumokėjo 813,6 tūkst. Lt palūkanų. Iš viso 2013-12-31 perduotų ir negražintų skolų pagal reikalavimo teisių perleidimo sutartis įsiskolinimų suma 18733,3 tūkst. Lt.

- UAB „Panevėžio autobusų parkas“ bankui perdavė 3300,0 tūkst. Lt skolinį reikalavimą³⁷ už lengvatinį keleivių vežimą. Skolos gražinimo terminas 2017-12-31. Pagal 2011–2012 metais pasirašytas reikalavimo teisių perleidimo sutartis 2012-12-31 UAB „Panevėžio autobusų parkas“ įsiskolinimų suma buvo 6579,8 tūkst. Lt. Savivaldybė per 2013 metus bankui gražino 3164,6 tūkst. Lt skolos bei sumokėjo 263,5 tūkst. Lt palūkanų. 2013-12-31 UAB „Panevėžio autobusų parkas“ perduotų ir negražintų skolų pagal reikalavimo teisių perleidimo sutartis įsiskolinimo suma 6715,2 tūkst. Lt.

3.3. Skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms

1. Negražintų paskolų ir nesumokėtų kitų skolinių įsipareigojimų kredito įstaigoms 2013-12-31 buvo 47048,5 tūkst. Lt. Palyginus su 2013-01-01, skola kredito įstaigoms sumažėjo 770,6 tūkst. Lt. Pagal sutartinius įsipareigojimus iš kredito įstaigų 2013 metais gauta 11614,3 tūkst. Lt, gražinta 12384,9 tūkst. Lt.

2. Valstybės kontrolė, atlikusi Savivaldybės skolinimosi teisėtumo ir skolinimosi limitų laikymosi vertinimą, neatitikimų dėl skolinimosi limitų laikymosi nepateikė. Pateiktas pastebėjimas dėl trumpalaikės paskolos naudojimo.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms 2013-01-01 buvo 47819,1 tūkst. Lt. Per metus jie sumažėjo 770,6 tūkst. Lt ir 2013-12-31 sudarė 47048,5 tūkst. Lt, iš jų pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis – 317,5 tūkst. Lt.

Iš kredito įstaigų 2013 metais gauta 11614,3 tūkst. Lt paskolų, iš jų 4708,7 tūkst. Lt ilgalaikių. Gražinta 12384,9 tūkst. Lt paskolų ir kitų skolinių įsipareigojimų, iš jų 5479,3 tūkst. Lt ilgalaikių.

2013 metais Savivaldybės tarybos sprendimu³⁸ buvo leista paimti 2300,0 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą investicijų projektams, kuriems pritarė Savivaldybės taryba, finansuoti. 2013 metais panaudota 729,0 tūkst. Lt šios paskolos lėšų.

³⁵ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2013-03-16 Nr. 1-77, 2013-05-30 Nr. 1-158, 2013-05-30 Nr. 1-159.

³⁶ Reikalavimo teisių perleidimo sutartis 2013-06-18 Nr. 2013/06/18-01.

³⁷ Reikalavimo teisių perleidimo sutartis 2013-06-18: Nr. SB15-01061/F.

³⁸ Savivaldybės tarybos 2013-03-28 sprendimas Nr. 1-64.

Valstybės kontrolės pastebėjimas dėl trumpalaikės paskolos naudojimo

Savivaldybės paimtos trumpalaikės paskolos likutis nemažėja ir tęsiasi nuo 2010 metų: 2010-12-31 negražintos paskolos likutis buvo 6499,7 tūkst. Lt, 2011-12-31 – 6905,6 tūkst. Lt, 2012-12-31 – 6905,6 tūkst. Lt, 2013-12-31 – 6905,6 tūkst. Lt. Be to, visos šios paskolos buvo gražinamos sekančiais biudžetiniais metais – atitinkamai 2011-01-03, 2012-01-02, 2013-01-02, 2014-01-02.

Biudžeto sandaros įstatymo 10 str. 1 d. 2 p. nuostatos išskiria dvi savivaldybės trumpalaikės paskolos ėmimo sąlygas: gražinimo terminą - tais pačiais biudžetiniais metais ir paskolos tikslą - laikinam pajamų trūkumui padengti, kai nepakanka šiam tikslui savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų. Nors Savivaldybės administracija kiekvienais metais sudarė trumpalaikės paskolos sutartis biudžetiniams metams laikinam pajamų trūkumui padengti, tačiau faktinis Savivaldybės skolinimasis (t.y. įsipareigojimų pagal sutartis tęstinumas) atitinka ilgalaikį skolinimąsi, numatytą Biudžeto sandaros įstatymo 10 str. 1 d. 1 p. Savivaldybės administracija, pasirinkusi tokį skolinimosi būdą, neužtikrino Biudžeto sandaros įstatymo 10 str. 1 d. 2 p. nuostatų laikymosi, kad laikinam biudžeto pajamų trūkumui padengti, kai nepakanka šiam tikslui savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų, gali būti pagal trumpalaikės paskolų sutartis prisiimamai trumpalaikiai įsipareigojimai, kurių gražinimo terminas tais pačiais metais.

Pastebėjimas. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba ankstesnio audito metu³⁹ nurodė, kad pažeidžiant Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas, trumpalaikė paskola, skirta pajamų trūkumui padengti, buvo panaudota ne pagal paskirtį – jos lėšomis padengta ankstesniais metais paimta trumpalaikė paskola; paskola gražinta tik kitais kalendoriniais metais. Savivaldybės administracija nurodyto neatitikimo neištaisė, teiktos rekomendacijos neįgyvendino.

³⁹ Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2013 m. liepos 18 d. audito ataskaita Nr. SKA-15.

III. DALIS. AUDITŲ REZULTATAI

1.1. Bendra apžvalga

Atlikdami auditus nustatėme, kad audituoti subjektai biudžeto vykdymo atskaitų rinkinius parengė pagal teisės aktų reikalavimus; finansinių atskaitų rinkinius – pagal teisės aktų reikalavimus, išskyrus mūsų pastabas dėl auditų metu nustatytų klaidų. Finansinėse ataskaitose nustatytų klaidų suma, turėjusi įtakos reikšiamoms nuomonėms, sudarė 6862,0 tūkst. Lt. Be to, dėl apskaitų reglamentuojančių teisės aktų neteisingo taikymo, nustatytais atvejais, negalėjome patvirtinti finansinių atskaitų atskirų straipsnių duomenų teisingumo (išsamiai – šios ataskaitos I dalyje).

Vertindami subjektų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams teisingumą, nustatėme pažeidimus šiose srityse:

- darbo užmokesčio srityje;
- pajamų už teikiamas paslaugas apskaičiavimo, apskaitymo;
- buhalterinės apskaitos tvarkymo;
- tvarkos aprašų sudarymo, patvirtinimo;
- viešųjų pirkimų įsigyjant prekes ir paslaugas;
- turto apskaitos, valdymo bei naudojimo;
- Savivaldybės tarybos sprendimų vykdymo ir kt.

2013 metais atlikome finansinius (teisėtumo) auditus devyniose biudžetinėse įstaigose, trijose viešosiose įstaigose ir Savivaldybės administracijoje (turto auditas).

Auditai atlikti siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad biudžetinėse įstaigose 2013 metų biudžeto vykdymo ir finansinių atskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų ir Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai; viešosiose įstaigose 2013 metų finansinių atskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai.

Biudžetinėse įstaigose dėl biudžeto vykdymo atskaitų rinkinių duomenų pareiškėme 10 besąlyginių nuomonių, dėl finansinių atskaitų rinkinių – 3 besąlygines ir 7 sąlygines nuomones⁴⁰, dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams – 2 besąlygines ir 8 sąlygines nuomones.

Viešosiose įstaigose dėl finansinių atskaitų rinkinių duomenų pareiškėme 2 besąlygines ir 1 sąlyginę nuomonę, dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams – 1 besąlyginę ir 2 sąlygines nuomones.

Informacija apie subjektų finansinius duomenis ir atliktų auditų rezultatus.

2 lentelė

<i>Audituoti subjektai</i>	<i>Pareiškėtos nuomonės</i>		
	<i>dėl BVAR⁴¹</i>	<i>dėl FAR⁴²</i>	<i>dėl lėšų ir turto naudojimo teisėtumo</i>
<i>1</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
„Aušros“ pagrindinė mokykla	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
„Nevėžio“ pagrindinė mokykla	besąlyginė	sąlyginė	besąlyginė
Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinė mokykla	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė

⁴⁰ Nuomonės auditų išvadose: besąlyginė – kai auditorius neturi reikšmingų pastabų dėl atskaitų, apskaitos sistemos ir teisės aktų pažeidimų, kurie keistų auditoriaus nuomonę; sąlyginė – kai auditorius nustato klaidas ir teisės aktų pažeidimus ir (ar) be tam tikrų pastabų negali pareikšti besąlyginės nuomonės; neigiama – kai auditorius nustato reikšmingas klaidas ir reikšmingus teisės aktų pažeidimus.

⁴¹ BVAR – biudžeto vykdymo atskaitų rinkinys.

⁴² FAR – finansinių atskaitų rinkinys.

<i>Audituoti subjektai</i>	<i>Pareikštos nuomonės</i>		
	<i>dėl BVAR⁴¹</i>	<i>dėl FAR⁴²</i>	<i>dėl lėšų ir turto naudojimo teisėtumo</i>
<i>1</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Pradinė mokykla	besąlyginė	sąlyginė	besąlyginė
Lopšelis-darželis „Gintarėlis“	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė
Lopšelis-darželis „Žibutė“	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
Lopšelis-darželis „Taika“	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
Futbolo akademija	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė
Jaunuolių dienos centras	besąlyginė	besąlyginė	sąlyginė
Savivaldybės administracija (turto duomenys)	besąlyginė	sąlyginė	sąlyginė
VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė	x	sąlyginė	sąlyginė
VšĮ Panevėžio miesto poliklinika	x	besąlyginė	sąlyginė
VšĮ Panevėžio mokslo ir technologijų parkas	x	besąlyginė	besąlyginė

1.2. Auditų metu ištaisyti neatitikimai

Įstaigos dėl audito metu nustatytų neatitikimų buvo informuotos žodžiu ir raštu. Jos geranoriškai reagavo į pateiktus pastebėjimus, taisė nustatytas klaidas ir neatitikimus, įgyvendino pateiktas rekomendacijas:

- darbo užmokesčio srityje:

perskaičiavo ir išmokėjo arba sumažino darbuotojams neteisingai apskaičiuotą darbo užmokestį: už kasmetines atostogas ar atostogų kompensacijas, už faktiškai nedirbtą laiką, už kito darbuotojo pavadavimą, už darbą poilsio metu bei švenčių dienomis ar už patikslintą darbuotojui tarifinio atlygio koeficientą (lopšeliai-darželiai „Taika“ ir „Žibutė“, Jaunuolių dienos centras, Futbolo akademija, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika, „Aušros“ pagrindinė mokykla, VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė);

permokėtą išeitinės išmokos dalį gražino į įstaigos kasą (VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė);

darbuotojų gautas pajamas natūra priskyrė prie darbo užmokesčio sąnaudų ir apmokestino gyventojų pajamų ir socialinio draudimo mokesčiais (VšĮ Panevėžio miesto poliklinika);

patikslino darbuotojų nepanaudotų atostogų kalendorinių dienų bei laisvadienių likučius 2013-12-31 ir dėl to padidino arba sumažino atostogų ar laisvadienių kaupimų sumas bei patikslino darbo užmokesčio, socialinio draudimo sąnaudas ir jas teisingai atvaizdavo finansinėse ataskaitose (lopšelis-darželis „Gintarėlis“, Jaunuolių dienos centras, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika, „Aušros“ pagrindinė ir Pradinė mokykla);

įsakymu paskyrė atsakingus darbuotojus už nepanaudotų kasmetinių atostogų dienų, darbo stažo apskaitą (lopšelis-darželis „Žibutė“);

patikslino darbo apmokėjimo tvarką, reglamentuojančią visų su darbo santykiais susijusių išmokų mokėjimą, kurią pateikė derinti ar suderino su Stebėtojų taryba (VšĮ Panevėžio miesto poliklinika, VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė);

kai kuriems darbuotojams patikslino darbo sutarties nuostatas („Nevėžio“ pagrindinė mokykla, lopšelis-darželis „Žibutė“, VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė);

su darbuotoja sudarė papildomą darbo sutartį dėl antraeilių pareigų (Pradinė mokykla);

peržiūrėjo ir patikslino darbuotojų pareiginius nuostatus („Nevėžio“ pagrindinė mokykla);

patikslino ir (ar) pasitvirtino valomus kiemo ir patalpų plotus (lopšeliai-darželiai „Gintarėlis“ ir „Žibutė“);

- turto srityje:

patikslino ilgalaikio turto tarnavimo laiką, perskaičiavo ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sumas, patikslino nusidėvėjimo sąnaudas ir jas apskaitoje atvaizdavo teisinga suma (lopšeliai-darželiai „Gintarėlis“ ir „Taika“, Jaunuolių dienos centras, Futbolo akademija, Pradinė mokykla, Savivaldybės administracija);

ilgalaikio turto vienetus pažymėjo inventoriaus numeriais, inventorizavo Įstaigoje esantį turtą pagal turto buvimo vietas ir materialiai atsakingus asmenis (Futbolo akademija);

kreipėsi į Savivaldybės administraciją dėl Įstaigoje esamo nereikalingo ilgalaikio turto ir vykdydama Savivaldybės tarybos sprendimą pagal perdavimo–priėmimo aktą tą turtą perdavė kitai Savivaldybės įstaigai (lopšelis-darželis „Taika“);

patikslino patikėjimo teise gauto pastato įsigijimo savikainą; sumažino likutinę vertę Savivaldybei grąžinta patalpų dalimi; patikslino pastato įvedimo į eksploataciją laiką bei perskaičiavo jo nusidėvėjimą (VŠĮ Panevėžio miesto poliklinika);

keletą turto vienetų, užpajamuotų kaip vienas ilgalaikio materialiojo turto vienetas, išskyrė į atskirus turto vienetus ir atstatė priskaičiuotą nusidėvėjimą; patikslino nebalansinėje sąskaitoje užregistruoto iš Savivaldybės pagal panaudos sutartį gauto turto vertę (VŠĮ Panevėžio mokslo ir technologijų parkas);

padidino gautas finansavimo sumas ilgalaikiam turtui įsigyti ir šia suma sumažino panaudotas finansavimo sumas, susijusias su iš kito viešojo sektoriaus subjekto patikėjimo teise gautu ilgalaikiu turtu („Nevėžio“ pagrindinė mokykla);

nebalansinėse sąskaitose užregistravo laikinai saugoti priimtą turtą; iš įsigytų atsargų pagamintą ūkinį inventorių apskaitė nebalansinėje sąskaitoje; sumažino bibliotekos fondo vertę („Aušros“ pagrindinė mokykla);

pergrupavo ilgalaikį turtą – muzikos instrumentus iš kitų mašinų ir įrenginių grupės iškelė į kito ilgalaikio materialiojo turto grupę (Pradinė mokykla);

pergrupavo nekilnojamasias kultūros vertybes, apskaitoje taikydama tikrosios vertės metodą (Savivaldybės administracija);

suderino audito metu nurodytų ilgalaikio nekilnojamojo turto vienetų inventorinių kortelių duomenis su Nekilnojamojo turto registro duomenimis (Savivaldybės administracija);

išbraukė iš ilgalaikio turto apskaitos registrų turtą, kuriuo neturėjo teisės apskaityti (Savivaldybės administracija);

kai kurias, panaudos pagrindais perleistas, negyvenamasias patalpas perdavė iš Privatizavimo fondo apskaitos į Savivaldybės administracijos apskaitą bei patikslino šiam turtui priskaičiuotą nusidėvėjimą (Savivaldybės administracija);

panaudos gavėjai – Panevėžio sveikatingumo draugija „Baltoji ugnis“ ir VŠĮ „Panevėžio verslo konsultacinis centras“, apdraudė panaudos pagrindais iš Savivaldybės administracijos gautą turtą (Savivaldybės administracija);

panaudos gavėjai – Panevėžio sporto klubas „El-Elko Sport“ ir VŠĮ „Panevėžio verslo konsultacinis centras“, įregistravo panaudos sutartis Nekilnojamo turto registre (Savivaldybės administracija);

- sąnaudų srityje:

pergrupavo buitinių atliekų išvežimo, sunaudotų remonto ir eksploatacijos medžiagų, nuotekų tvarkymo, kompiuterinės programos priežiūros paslaugų sąnaudas (Futbolo akademija, VŠĮ Panevėžio miesto poliklinika, VŠĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė);

panaudos gavėjams ar nuomininkams išrašė laiku neišrašytas sąskaitas už suteiktas paslaugas, už nuomojamo ploto pastato draudimo išlaidų atlyginimą bei žemės nuomos mokesčio dalies kompensavimą ar už neteisingai skaičiuotą nuompinigių sumą (Futbolo akademija, VŠĮ Panevėžio miesto poliklinika, Savivaldybės administracija);

- pajamų srityje:

pajamas už turto nuomą priskyrė nuomos pajamoms (Futbolo akademija);

pergrupavo patalpų nuomos eksploatacines pajamas (VŠĮ Panevėžio miesto poliklinika);

su nuomininkais sudarytose patalpų nuomos sutartyse patikslino atsiskaitymo už teikiamas paslaugas sąlygas („Nevėžio“ pagrindinė mokykla);

- *paslaugų srityje:*

padidino elektros energijos sąnaudas; sumažino vandentiekio ir kanalizacijos sąnaudas ir ta pačia suma padidino paprastojo remonto ir eksploataavimo sąnaudas („Aušros“ pagrindinė mokykla);

- *dėl darbuotojų komandiruočių:*

patikslino darbuotojų siuntimo į komandiruotes tvarką; apskaičiavo ir išmokėjo per 2013 metus komandiruotiems darbuotojams priklausančius dienpinigius (VšĮ Panevėžio miesto poliklinika);

- *dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo:*

Įstaigos direktorei kreipusis, Savivaldybės administracijos direktorius parengė rašytines rekomendacijas nuo kokių sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo Įstaigos direktorius privalo nusišalinti (VšĮ Panevėžio miesto poliklinika);

- *viešųjų pirkimų srityje:*

įvykdė viešųjų pirkimų procedūras prekėms ar paslaugoms pirkti ir sudarė pirkimo–pardavimo sutartis (lopšelis-darželis „Taika“, Jaunuolių dienos centras, Futbolo akademija, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika, VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė);

nutraukė pažeidžiant teisės aktų reikalavimus sudarytas prekių ar paslaugų pirkimo sutartis (lopšelis-darželis „Taika“, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika);

pakeitė, pasitvirtino supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles ir paskelbė jas centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (Jaunuolių dienos centras, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika, lopšeliai-darželiai „Gintarėlis“ ir „Žibutė“);

tobulinosi viešųjų pirkimų organizavimo seminare (Jaunuolių dienos centras, VšĮ Panevėžio miesto poliklinika, VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, lopšelis-darželis „Žibutė“);

- *apskaitos srityje:*

patikslino apskaitos politiką (Savivaldybės administracija);

- *2013 m. aiškinamajame rašte:*

patikslino ir papildė pateiktą informaciją (VšĮ Panevėžio mokslo ir technologijų parkas).

1.3. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių vertinimas

Audituoti subjektai biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius visais reikšmingais atžvilgiais parengė pagal teisės aktų reikalavimus. Atsižvelgdami į ištaisytas klaidas ir neatitikimus dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, pastebėjimų audito ataskaitose neteikėme.

1.4. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinių duomenų

Auditų ataskaitose nurodėme reikšmingus pastebėjimus, klaidas bei teisės aktų pažeidimus, dėl kurių negalėjome reikšti besąlyginės nuomonės:

- *Pradinė mokykla:*

pastato dalies-kultūros vertybės vertę nustatė nesivadovaudama VSAFAS reglamentuotais tikrosios vertės nustatymo būdais, dėl to negalėjome patvirtinti, kad 877,6 tūkst. Lt pastato dalies-kultūros vertybės vertė, nurodyta Finansinės būklės ataskaitos turto dalyje straipsnyje *Nekilnojamosios kultūros vertybės*, bei 614,4 tūkst. Lt tikrosios vertės rezervo suma, nurodyta finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalyje straipsnyje *Tikrosios vertės rezervas*, yra teisingos;

- *Pradinė, „Aušros“, „Nevėžio“ bei Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos:*

bibliotekų fondų neapskaitė kaip kito ilgalaikio materialiojo turto, dėl to Finansinės būklės ataskaitose turto dalyje kito ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažintos: Pradinėje mokykloje – 39,9 tūkst. Lt, „Aušros“ pagrindinėje mokykloje – 52,8 tūkst. Lt, „Nevėžio“ pagrindinėje mokykloje

– 48,8 tūkst. Lt, Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinėje mokykloje – 19,5 tūkst. Lt bei atitinkamai tomis pačiomis sumomis finansavimo sumų, išpareigojimų, grynojo turto dalyje sumažintos finansavimo sumos;

– „Aušros“ pagrindinė mokykla:

kitą ilgalaikį materialųjį turtą – dviračių stovus, klaidingai priskyrė statinių grupei, nustatė statiniams neteisingą naudingo tarnavimo laiką, dėl to Finansinės būklės ataskaitos turto dalyje infrastruktūros ir kitų statinių vertė padidinta 9,7 tūkst. Lt bei ta pačia suma finansavimo sumų, išpareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalyje padidintos finansavimo sumos;

– lopšelis-darželis „Žibutė“:

maitinimo pajamas apskaitoje registravo nesivadovaudamas apskaitos kaupimo principu. Be to, nesivadovaudamas teisės aktų reikalavimais, neinventorizavo išpareigojimų tėvams ir gautinų vaikų maitinimo įmokų. Dėl to negalėjome patvirtinti sumų teisingumo:

- Finansinės būklės ataskaitos turto straipsnyje *Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas* 0 tūkst. Lt, išpareigojimų straipsnyje *Kiti trumpalaikiai išpareigojimai* 0 tūkst. Lt;

- Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje *Pagrindinės veiklos kitos pajamos* 93,7 tūkst. Lt; apskaitoje neregistravo nemokamai gautų ir sunaudotų 12,4 tūkst. Lt vertės maisto produktų. Dėl to Veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje *Iš kitų finansavimo šaltinių* bei straipsnyje *Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina* sumas sumažino 12,4 tūkst. Lt.

– lopšeliai-darželiai „Žibutė“ ir „Taika“, VŠĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė:

neteisingai apskaitoje užregistravo darbuotojų nepanaudotų atostogų kalendorinių dienų likučius 2013-12-31, įtakojančius atostogų kaupimų sumas, neatliko atostogų kaupimų sumų inventorizacijos, dėl to negalėjome patvirtinti sumų teisingumo:

- lopšelio-darželio „Žibutė“ – 39,2 tūkst. Lt, lopšelio-darželio „Taika“ – 56,9 tūkst. Lt, VŠĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės – 27,7 tūkst. Lt sumų Finansinės būklės ataskaitų turto straipsnyje *Sukaustos gautinos sumos* ir išpareigojimų straipsnyje *Sukaustos mokėtinos sumos*;

- lopšelio-darželio „Žibutė“ – 4,8 tūkst. Lt, lopšelio-darželio „Taika“ – 74,8 tūkst. Lt, VŠĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės – 81,0 tūkst. Lt sumų Veiklos rezultatų ataskaitų straipsniuose *Finansavimo pajamos* bei *Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos*.

– Savivaldybės administracija:

neregistravo apskaitoje biologinio turto, neįvertino šio turto tikrąja verte, neskaičiavo biologinio turto tikrosios vertės pokyčių, neatliko turto inventorizacijos teisės aktų nustatyta tvarka, todėl negalėjome patvirtinti, kad Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *Biologinis turtas* nurodytos nulinės vertės 2012-12-31 ir 2013-12-31 yra teisingos;

dokumentais nepagrindė turto vienetų priskyrimo Kitoms vertybėms, neįvertino šio turto tikrąja verte, neskaičiavo tikrosios vertės pokyčių, todėl negalėjome patvirtinti, kad 2116,5 tūkst. Lt suma, nurodyta Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *Kitas ilgalaikis materialusis turtas* ir ta pati suma straipsnyje *Finansavimo sumos* 2013-12-31 yra teisingos;

apskaitos klaidas taisė nesivadovaudama teisės aktų nuostatomis, nes:

- dokumentais nepagrindė nekilnojamosios kultūros vertybės tikrosios vertės padidėjimo, dėl to negalėjome patvirtinti, kad 130,6 tūkst. Lt Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *Nekilnojamosios kultūros vertybės* ir 39,3 tūkst. Lt straipsnyje *Finansavimo sumos* bei 91,3 tūkst. Lt straipsnyje *Tikrosios vertės rezervas* 2013-12-31 nurodyti teisingai;

- pergrupuodama nekilnojamąsias vertybes, neatsižvelgė į vertybių įregistravimo kultūros vertybių registre datas, neteisingai nustatė jų vertę įsigijimo savikaina, kas įtakojo kultūros vertybių verčių padidėjimą ar sumažėjimą, neteisingai atstatė nusidėvėjimą, dėl to negalėjome patvirtinti, kad Veiklos rezultatų ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio 1435,3 tūkst. Lt pajamų straipsnyje *Finansavimo pajamos* ir sąnaudų straipsniuose 1638,6 tūkst. Lt *Nusidėvėjimo ir amortizacijos* ir 3073,9 tūkst. Lt *Nuvertėjimas ir nurašytos sumos* nurodyti teisingai;

- VSAFAS pakeitimų nelaikė apskaitos politikos pakeitimu, neteislingose sąskaitose registravo nekilnojamosios kultūros vertybės rekonstravimo darbų sąnaudas ir panaudotų finansavimo sumų pajamas, todėl Veiklos rezultatų ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pajamos straipsnyje *Finansavimo pajamos* ir sąnaudos straipsnyje *Nuvertėjimas ir nurašytos sumos* padidintos 3154,0 tūkst. Lt;

nevertino ilgalaikio materialiojo turto – nebaigtos statybos objektų, kuriuose statybos darbai sustabdyti ilgiau kaip dvylika mėnesių, nuvertėjimo požymių, todėl negalėjome patvirtinti, kad 18744,4 tūkst. Lt suma, nurodyta Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje *Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai*, 2012-12-31 ir 2013-12-31 yra teisinga;

nusidėvėjimą skaičiavo veikloje nenaudojamam turto vienetai, todėl Finansinės būklės ataskaitos straipsniuose vertės 2013-12-31: *Pastatai* padidinta 13,9 tūkst. Lt, *Infrastruktūros ir kitų statiniai* padidinta 37,5 tūkst. Lt, *Finansavimo sumos* sumažinta 51,4 tūkst. Lt, Veiklos rezultatų ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio pajamos straipsnyje *Finansavimo pajamos* padidintos 51,4 tūkst. Lt, sąnaudos straipsnyje *Nusidėvėjimas ir amortizacija* padidintos 51,4 tūkst. Lt;

neturėdama turto perdavimo–priėmimo aktų ar kito renovacijos darbų perdavimą patikėjimo teise valdyti lopšeliams-darželiams patvirtinančio dokumento, nuo esminio pagerinimo darbų sąskaitos nurašė 3473,5 tūkst. Lt ir nuo finansavimo sumų sąskaitų – 3473,5 tūkst. Lt, todėl Finansinės būklės ataskaitoje likučiai paskutinei ataskaitinio laikotarpio datai straipsnyje *Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai* sumažinti 3473,5 tūkst. Lt, straipsnyje *Finansavimo sumos* sumažinti 3473,5 tūkst. Lt;

pastatas-dirbtuvės, esantis adresu Ukmergės g. 59B, Panevėžyje, nuosavybės teise priklauso Savivaldybei, tačiau Savivaldybės administracijos apskaitoje nėra registruotas.

1.5. Pastebėjimai dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Įvertinę Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, auditų ataskaitose pateikėme pastebėjimus, dėl kurių sąlygojome savo nuomones:

– *lopšelis-darželis „Gintarėlis“:*

2013 metais dalyvavo teisiniuose procesuose dėl darbuotojos atleidimo iš darbo. Teismui pripažinus neteisėtu darbuotojos atleidimą iš darbo, įstaigai nustatyta apmokėti su tuo susijusių išlaidų suma sudaro 19,2 tūkst. Lt. 2013 metais įstaiga 12,3 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojo ne Švietimo ir ugdymo programos vykdymui, o neteisėtai atleisto darbuotojo išeitinei išmokai, atlyginimui už priverstinės pravaikštos laiką, bylinėjimosi išlaidoms apmokėti. Iki 2014-08-01 įstaiga įpareigota sumokėti likusią priteistos sumos dalį – 6,9 tūkst. Lt;

– *Futbolo akademija:*

pažeidė Darbo kodekso nuostatas, nes 2013 metais sudaryti darbo grafikai nebuvo derinami su įstaigos darbuotojų atstovais ir tvirtinami administracijos;

kai kuriais atvejais paslaugas teikė taikydama įkainius, neatitinkančius Savivaldybės tarybos patvirtintų, bei teikė kitas atlygintinas paslaugas, kurioms Savivaldybės taryba nėra nustačiusi įkainių – organizuodama futbolo turnyrus iš dalyvių surinko 24,2 tūkst. Lt varžybų dalyvio mokesčio bei gavo 1,2 tūkst. Lt pajamų už transporto nuomą;

11,1 tūkst. Lt varžybų dalyvio mokesčio, kurį gavo per 2013 metus organizuodama futbolo turnyrus, 0,7 tūkst. Lt nuomos mokesčio už pardavimo aparatų pastatymą ir 1,2 tūkst. Lt transporto nuomos pajamų nepriskyrė biudžetinių įstaigų pajamoms, jų neplanavo, nesumokėjo į Savivaldybės biudžetą ir panaudojo be patvirtintos sąmatos;

stadiono nuomos sutartyse nustatė per didelį delspinigių dydį. Nuomininkams, nevykdantiems įsipareigojimų, delspinigių neskaičiavo;

faktiškai valdo ir disponuoja svetimu turtu – iš Panevėžio futbolo klubo „Ekranas“ gauta 500 tūkst. Lt vertės dirbtinės žolės danga. Dirbtinės žolės dangos perdavimo faktas neįformintas teisės aktuose numatytais būdais, turtas neapskaitytas įstaigos apskaitoje ir neinventorizuotas;

– *VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė* panaudos pagrindais gavusi Savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turta, dalį jo (34,97 kv. m. patalpas) išnuomojo tretiesiems asmenims ir per 2013 metus neteisėtai uždirbo 39,8 tūkst. Lt turto nuomos pajamų;

– *VšĮ Panevėžio miesto poliklinikai* Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas (pastatas Nemuno g. 75, Panevėžio m., unikalus Nr. 2799-1003-2017), nesivadovaujant Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostata, pagal kurią savivaldybių institucijos (steigėjai) turta viešosioms įstaigoms perduoda panaudos pagrindu, perduotas patikėjimo teise. Tuo pažeisti savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principai, tvarka ir sąlygos.

– *VšĮ Panevėžio miesto poliklinikos* iš Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir valdomo patikėjimo teise turto per 2013 metus uždirbtos 191,7 tūkst. Lt turto nuomos pajamos nebuvo apskaitytos Savivaldybės biudžete. Jomis disponavo įstaiga;

– *Futbolo akademija, lopšelis-darželis „Taika“, Jaunuolių dienos centras* pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, nes prekes ar paslaugas įsigijo nevykdžiusios viešojo pirkimo procedūrų.

– *Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinė mokykla, lopšeliai-darželiai „Žibutė“ ir „Taika“, Jaunuolių dienos centras, Futbolo akademija* viešųjų pirkimų procedūras atliko pažeisdami viešųjų pirkimų principus – skaidrumą, lygiateisiškumą, nediskriminavimą, proporcingumą, kitų teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų pirkimų vykdymą, reikalavimus;

– *„Aušros“ pagrindinė mokykla:*

neracionaliai ir neefektyviai panaudojo 25,3 tūkst. Lt, nes 2013 metais nustatė apmokėjimą už mokytojų budėjimą pertraukų metu pažeisdama teisės aktų nuostatas:

- Darbo kodekso, nes leido mokytojams neatvykti į darbą administracijai leidus, paliekant vidutinį darbo užmokestį (2013 m. sausio–spalio mėn.). Dėl to mokytojams nepagrįstai priskaičiavo ir išmokėjo 18,8 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto mokinio krepšelio lėšų, iš jų 14,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 4,4 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms;

- Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatas, nes už budėjimą tarifiko papildomas valandas tarifikuotų pedagoginio darbo valandų metu. Dėl to mokytojams nepagrįstai priskaičiavo ir išmokėjo 6,5 tūkst. Lt Savivaldybės biudžeto mokinio krepšelio lėšų, iš jų 5,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 1,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms;

– *Savivaldybės administracija:*

neužtikrino, kad Savivaldybės turto valdytojai panaudos teise (panaudos gavėjai) vykdytų visus sutartinius įsipareigojimus: kai kurie panaudos gavėjai neapdraudė gauto turto bei neįregistravo panaudos sutarties Nekilnojamojo turto registre, išnuomojo dalį turto;

nesivadovavo Vietos savivaldos įstatyme nustatytu vienu iš savivaldos principų, kuris įtvirtina savivaldybės tarybos viršenybę prieš jai atskaitingas vykdomąsias institucijas – atsižvelgdama į skirtas lėšas, sudarydama gatvių remonto rangos sutartis, nesilaikė investiciniame projekte „Panevėžio miesto gatvių remontas“ numatytų gatvių remonto prioritetų – pradėti darbus gatvėse, kurių techninė būklė prasčiausia, ir į gatvių remonto darbų sutartis įtraukė objektus, nenumatytus investiciniame projekte;

Savivaldybės administracijos direktorius, nesivadovaudamas apskaitos politikos nuostatomis, laiku nesudarė Turto ir įsipareigojimų vertinimo komisijos. Sudaryta komisija nevykdė jai apskaitos politikoje numatytos veiklos, neatliko jai pavestų funkcijų, susijusių su buhalterinės apskaitos įrašus pagrindžiančia informacija. Tai galėjo įtakoti, kad Savivaldybės administracijoje nebuvo užtikrintas buhalterinės apskaitos tvarkymas teisės aktų nustatyta tvarka – neskaičiuota ar neteisėtai skaičiuota turto tikroji vertė, neskaičiuotas turto nuvertėjimas (atsiperkamoji vertė), formaliai atlikta turto metinė inventurizacija ir kt.;

Savivaldybės administracijoje metinė turto inventurizacija atlikta ne visais atvejais vadovaujantis teisės aktų nuostatomis: pastatai ir statiniai ne visais atvejais į inventurizavimo aprašą įrašyti pagrindinę paskirtį atitinkančiu pavadinimu, nenurodytos turto dalys; inventurizavimo aprašuose nėra kai kurių privalomųjų rekvizitų; inventurizavimo duomenys nesutikrinti su buhalterinės apskaitos duomenimis; kai kurie inventurizavimo aprašai neturi registracijos numerių;

pakeisti kai kurių negyvenamųjų patalpų inventoriaus numeriai. Savivaldybės administracijoje nėra asmenų, paskirtų atsakingais už turto saugojimą, priėmimą, išdavimą, pardavimą, pirkimą, gabenimą ir/ar už priemonių, perduotų darbuotojams naudotis darbe, tinkamą naudojimą ar pan. Nustatyti Inventorizacijos taisyklių bei turto apskaitą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai leidžia konstatuoti, kad Savivaldybės administracijoje turtas inventorizuojamas formaliai, inventorizavimo procesas neužtikrina turto ir faktiškai rastų jo likučių palyginimo su buhalterinės apskaitos duomenimis;

Savivaldybės administracijoje nenustatyta ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto iki perėjimo prie apskaitos pagal VSAFAS datos (2010-01-01), likvidacinė vertė, neiformintos likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laiko peržiūrėjimo kiekvienų finansinių metų pabaigoje sąlygos ir būdai;

Savivaldybėje nėra patvirtintos Savivaldybės turto, perduoto patikėjimo teise, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos;

Savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti tvarkos aprašas neapima viso Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nurodyto turto perdavimo pagal panaudos sutartis reglamentavimo.

IV DALIS. ANKSTESNIŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų⁴³ Savivaldybės administracijai teikė rekomendacijos audito metu nustatytų neatitikimų pašalinimui. Dalį rekomendacijų Savivaldybės administracija įgyvendino (1, 4, 5, 7, 9), viena teikta rekomendacija audituojamam laikotarpiu yra neaktuali (6), dvi rekomendacijas įgyvendino iš dalies (2, 3), vienos neįgyvendino (8). Neįgyvendintos rekomendacijos yra aktualios ir jas teikiame šioje ataskaitoje (žr. 2 priedą). 3 lentelėje pateikiame informaciją apie rekomendacijų įgyvendinimą.

Informacija apie pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą

3 lentelė

<i>Rekomendacijos Savivaldybės administracijai Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų</i>	
Rekomendacija	Įgyvendinimas
1. Parengti Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės apskaitos politiką ir nustatyti bendrus apskaitos metodus ir taisykles (ataskaitos IV dalis, 30 psl.).	Savivaldybės administracija parengė Buhalterinės apskaitos vadovą, pateikė jį visiems grupės viešojo sektoriaus subjektams ir įpareigojo įstaigų vadovus iki 2013-09-15 Buhalterinės apskaitos vadovą pasitvirtinti. <i>Įgyvendinta</i>
2. Vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, ištaisyti klaidas Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje (ataskaitos I dalis, 2.2 p., 6-8 psl.).	1. Konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos <i>Ilgalaikio materialiojo turto</i> bendra balansinė vertė atitinka viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose nurodytas <i>Ilgalaikio materialiojo turto</i> balansines vertes. Vadovaudamasis taikos sutartimi tarp Savivaldybės, Savivaldybės administracijos ir A.Markuckio, Panevėžio lėlių vežimo teatras padidino pastato (unikalus Nr. 2799-3004-9014) vertę ir ją užregistravo apskaitoje bei patikslino nusidėvėjimą. <i>Įgyvendinta</i> 2. Savivaldybės administracija pergrupavo neteisingai priskirtą kitiems subjektams finansinį turtą: VšĮ Panevėžio apskrities turizmo informacijos centro finansinį turtą 1,5 tūkst. Lt iš investicijų kitiems subjektams priskyrė investicijoms į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus. Savivaldybės administracija 2014-05-31 taisydama klaidas, susijusias su 2013 metais UAB „Panevėžio energija“ bei UAB „Aukštaitijos vandenys“ išmokėtais dividendais, apskaitoje neteisingai nurodė korespondencijas ir minėta klaida liko neištaisyta. <i>Rekomendacija išlieka aktuali</i> 3. Savivaldybės administracija gautino fizinių asmenų valstybinės žemės nuomos mokesčio nepagrindė inventorizacijos duomenimis. pagrįsti turto. <i>Rekomendacija neįgyvendinta ir išlieka aktuali</i> 4. Savivaldybės administracija UAB „Panevėžio autobusų parkas“ avansinę sąskaitą faktūrą už avansinę vežėjo nuostolių kompensaciją iškelė iš Ilgalaikių atidėjinių ir ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalies ir trumpalaikiai atidėjinių ir apskaitoje užregistravo į sąskaitą Ateinančių laikotarpių sąnaudos kontroliuojamiems ne viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti. <i>Įgyvendinta</i> 5. Savivaldybės administracija pateikė dokumentus ir pažymas,

⁴³2013 m. liepos 18 d. ataskaita Nr. SKA-15.

Rekomendacijos Savivaldybės administracijai Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos Audito ataskaitoje dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2012 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų	
Rekomendacija	Įgyvendinimas
	pagrindžiančius 2010-01-01 Savivaldybės išdo buhalterinių sąskaitų likučius, pagal kuriuos nustatyta, kad pradiniai likučiai perkelti teisingai ir 2010-01-01 finansinės atskaitos straipsnio „Sukauptas perviršis ar deficitas“ nurodyta suma yra teisinga. Įgyvendinta
3. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamąjį raštą sudaryti vadovaujantis teisės aktų nuostatomis (ataskaitos I dalis, 2.2 p., 8-9 psl.).	Savivaldybės administracija Savivaldybės išdo aiškinamajame rašte atskleidė informaciją apie gautino žemės nuomos mokesčio sumos nuvertėjimą, kuris ataskaitiniais metais buvo pripažintas ir atvaizduotas apskaitoje, bei nurodė šio nuvertėjimo pripažinimo priežastis. Ši informacija nurodyta ir Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Tačiau išlieka aktuali rekomendacija dėl informacijos pateikimo apie ataskaitinio laikotarpio pabaigoje negražintų finansinių įsipareigojimų palūkanų svertinius vidurkius ir mokesčių pajamų įvertinimą.
4. Savivaldybės biudžeto apyvartos lėšas naudoti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais (ataskaitos II dalis, 1 p., 12 psl.).	2012 metų lėšų likutis (apyvartos lėšos - 1876,0 tūkst. Lt) buvo panaudotos 2013 m. sausio 1 d. esančiam įsiskolinimui už miesto tvarkymo darbus dengti, vykdam Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programą. Įgyvendinta
5. Nepanaudotą Savivaldybės 2012 metų biudžeto lėšų 61,4 tūkst. Lt likutį 2013 metais paskirstyti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais – 2013-01-01 buvusiems įsiskolinimams dengti (ataskaitos II dalis, 1 p., 12 psl.).	2013 metais Savivaldybės tarybos 2013-11-14 sprendimu Nr. 1-312 patikslinus biudžetą, iš Savivaldybės 2012 metais nepanaudotų biudžeto lėšų 61,4 tūkst. Lt buvo skirta įsiskolinimams dengti, vykdam Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programą Įgyvendinta
6. Nustatyti biudžeto apyvartos lėšų naudojimo tvarką (ataskaitos II dalis, 1 p., 12 psl.).	Rekomendacija yra neaktuali 2013 ir 2014 metais. Pagal Biudžeto sandaros įstatymo 18 str. 3 d. nuostatą, tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme gali būti pateikiamos nuostatos, apribojančios teisę prisiimti įsipareigojimus naudoti biudžeto lėšas (taikoma nuo 2014 metų). Pagal 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 14 str. 3 p. savivaldybių 2013 metais nepanaudotos biudžetų lėšos, išskyrus tikslinės paskirties lėšas, turi būti naudojamos 2014 m. sausio 1 d. esančiam įsiskolinimui už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes padengti, paskoloms gražinti. Įstatymuose reglamentavus apyvartos lėšų naudojimą, rekomendacija yra neaktuali 2013 ir 2014 metais
7. Savivaldybės biudžetą tikslinti nustatyta tvarka (ataskaitos II dalis, 2.1.3 p., 17 psl.).	Mero fondas tikslintas nebuvo. Įgyvendinta
8. Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, trumpalaikes paskolas naudoti pagal paskirtį (ataskaitos II dalis).	Savivaldybė, pažeisdama teisės aktų nuostatas, trumpalaikės paskolos gražinimui panaudojo 2013-01-02 gautą 6905,6 tūkst. Lt trumpalaikę paskolą, kuri turėjo būti skirtą pajamų trūkumui dengti, t. y. trumpalaikę paskolą panaudota ne pagal paskirtį. Rekomendacija neįgyvendinta ir išlieka aktuali
9. Užtikrinti, kad Savivaldybės tarybos sprendimų projektai būtų rengiami teisės aktuose numatytų subjektų (ataskaitos II dalis, 3.5 p., 23 psl.).	Neatitikimų nenustatyta. Įgyvendinta

V. DALIS. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į šioje ataskaitoje nurodytus dalykus ir į tai, kad;

- rekomendacijos dėl įstaigų finansinių ataskaitų duomenų tikslinimo pateiktos audituotų subjektų audito ataskaitose;

- einamuoju ataskaitiniu laikotarpiu nustatytos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose, taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose⁴⁴;

- ne visos ankstesnio audito metu teiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos ir yra aktualios,

Savivaldybės administracijai rekomenduojame:

1. Savivaldybės biudžeto pajamas planuoti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais (ataskaitos II dalis 1.2 p.).

2. Savivaldybės biudžete asignavimų valdytojais nurodyti Biudžeto sandaros įstatyme nustatytus subjektus (ataskaitos II dalis 2.2 p.).

3. Numatyti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų loginius ryšius tarp viešojo sektoriaus subjektų konsolidavimui teikiamų finansinių ataskaitų, patikimą ir išsamią informaciją aiškinamuosiuose raštuose (ataskaitos I dalis, IV dalis).

4. Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, trumpalaikes paskolas naudoti pagal paskirtį (ataskaitos IV dalis, 3.3 p.).

Rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą) pateikti Savivaldybės administracijos tolesni veiksmai ir rekomendacijų įgyvendinimo terminai.

Savivaldybės kontrolierė

Laima Skeirytė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Olga Pocienė

Patarėja

Irma Masiliūnienė

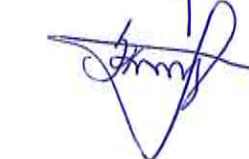
Vyriausiosios specialistės:

Jolita Mečionytė

Inga Stakauskienė

Simona Karalevičienė

⁴⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymu Nr. 1K-058 patvirtinto 7-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ (su vėlesniais pakeitimais) 19 p.

PRIEDAS

Audito ataskaitos dėl Panevėžio miesto savivaldybės 2013 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito rezultatų priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

<i>El. Nr.</i>	<i>Rekomendacija</i>	<i>Veiksmas / Priemonės / Komentarai</i>	<i>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)</i>
1	2	3	4
1.	Savivaldybės biudžeto pajamas planuoti vadovaujantis teisės aktų reikalavimais (ataskaitos II dalis 1.2 p.).	Nuo 2015 m. Kazimiero Paltaroko gimnazijos, kaip viešosios įstaigos, pajamos už teikiamas paslaugas nebus apskaitomos Savivaldybės biudžete. Nuo 2015 m. pajamos iš Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto (VšĮ Panevėžio miesto poliklinikos patalpų nuomos pajamos) bus apskaitomos Savivaldybės biudžete.	Sudarant 2015 m. biudžetą.
2.	Savivaldybės biudžete asignavimų valdytojais nurodyti Biudžeto sandaros įstatyme nustatytus subjektus (ataskaitos II dalis 2.2 p.).	Nuo 2015 m. Kazimiero Paltaroko gimnazijos, kaip viešosios įstaigos, asignavimų valdytojas bus Savivaldybės administracija.	Nuo 2015 m.
3.	Numatyti vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų loginius ryšius tarp viešojo sektoriaus subjektų konsolidavimui teikiamų finansinių ataskaitų patikimą ir išsamią informaciją aiškinamuosiuose raštuose (ataskaitos I dalis, IV dalis).	Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektams bus parengta loginių ryšių tarp finansinių ataskaitų atmintinė ir nurodymai dėl aiškinamojo rašto sudarymo.	Iki 2014-12-31
4.	Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, trumpalaikes paskolas naudoti pagal paskirtį (ataskaitos IV dalis, 3.3 p.).	Metų pradžioje 6905,6 tūkst.Lt. trumpalaikė paskola buvo imama apyvartos lėšų trūkumui dengti. Apyvartos lėšomis buvo padengta praėjusių metų trumpalaikė paskola. Savivaldybės 2014 m. biudžete numatyta 2000 tūkst.Lt. trumpalaikė paskolai grąžinti. Likusi trumpalaikė paskola 4905,6 tūkst. Lt bus grąžinta per 2015-2016 metus.	2016-07-01
<p>Savivaldybės administracijos atstovai, atsakingi už Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja, pavaduojanti administracijos direktorių, Janina Gaidžiūnaitė, Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja Ona Chomentauskienė</p> <p>Plano sudarymo paaiškinimas: 1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą; 3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.</p>			